

DIA DE LA UNION NACIONAL YUGOSLAVA

El 1º de diciembre se conmemora el día patrio yugoslavo "la Fiesta de la Unión", pues el 1º de diciembre de 1918 ratificaron los eslovenos, croatas y serbios su pacto, de formar el común Estado de Yugoslavia.

Con tal motivo se oficiará el 3 de diciembre una misa en la cripta de Santa Rosa (Pasco 409) a las 11 hs. para implorar el bien de la Patria y la paz del mundo.

Invitamos a nuestros amigos y simpatizantes para que concurran a unir su oración a la nuestra.

Con el mismo motivo tendrá lugar el 2. de diciembre, a las 21 hs. un festival yugoslavo en Sarmiento 1230.

AYER Y HOY . . .

La antigua carreta con bueyes necesitaba un mes para llegar de Buenos Aires a Córdoba. El moderno tren Diessel vence la misma distancia en 8 horas.

Aquí lo vemos costeanado el lago del Dique San Roque en Córdoba.

La carreta nos evoca recuerdos históricos que son todavía realidad en muchas partes del campo argentino, tan lleno de poesía.

En el presente número de la Revista se termina la crónica del viaje del Director, que hizo en febrero por Tucumán, Catamarca, La Rioja y Córdoba.

El 21 de Noviembre regresó de otro viaje que realizó para visitar a los yugoslavos en Misiones, Paraguay, Formosa y Resistencia. En 16 días ha recorrido 4000 km en tren, pulman, avión, lancha, auto, carro, camión y a pie . . .

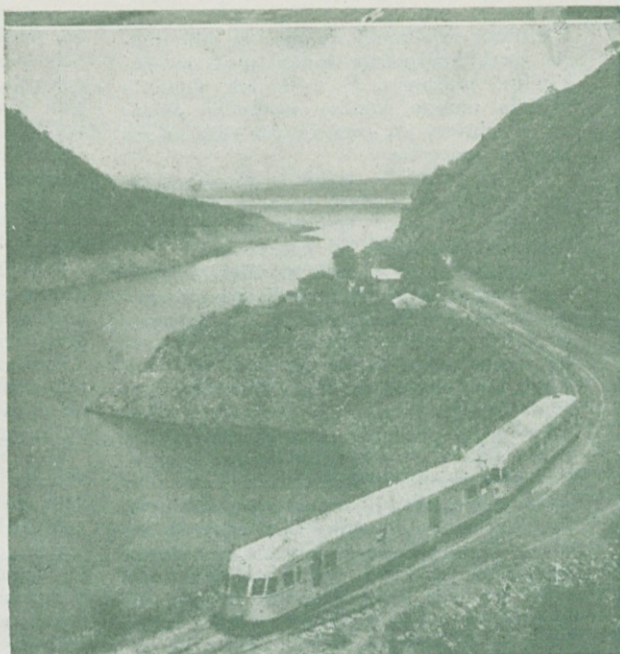
PRAZNIK ZEDINJENJA

bomo praznovali s sveto mašo 3. decembra v spodnji cerkvi sv. Rože ob 11 uri. Izkažite se tedaj za dobre patriote! Pridite, da bomo s skupno molitvijo nekaj storili za našo trpečo domovino in za naše brate.

Nato se vrši sprejem in čestitke v poslaništvu (Charcas 1705).

SLOVESNA PROSLAVA

se bo vršila v dvorani Príncipe Jorge (Sarmiento 1230) 2. decembra ob 21 uri. Ni naša stvar, da se prerekamo o sporih, ki v teh trenutkih razdvajajo naše rojake doma, pač pa moramo vsi kot en, mož storiti vse, kar moremo, da vredno predstavimo tukaj našo junaško domovino.

Obe sliki spominjata na potopis urednikov katerega zaključimo v tej številki.

21. nov. se je vrnil g. Janez iz potovanja po severnih deželah, kjer je obiskal rojake v Misiones (Posadas, Eldorado in Cerro Azul).

Pohitel je nato mimo slovitih vodopadov "Iguazú" v Asunción, kjer je obiskal naše sestre, ki imajo tamkaj več lepih ustanov. Naših drugih ljudi ni tam skoraj nič.

Pomemben kraj za slovensko zgodovino v Argentini pa je Formosa, kjer so se naselile nekatere naše družine pred 66 leti; kjer so naše sestre pred 10 leti prevzele nalogo kulturnega vodstva tega lepo napredujočega mesta, kajti tam imajo sedaj zelo ugledne šole; kjer so se priselili nekateri tudi v tem zadnjem desetletju. Marsikatero zanimivo podrobnost bomo pozneje zvedeli o Formozi.

Iz Resistencije se je g. Janez vrnil naravnost v Buenos Aires brez vseh nezdod.

CERKVENI VESTNIK

26. NOV.: Maša na Avellanedi za + Irmo Šeruga.

Pri sv. Rozi za + Marijo Ferfolja roj. Gergolet.

Molitve na Paternalu.

3. DEC.: Maša v proslavo praznika Zedinjenja v kripti sv. Roze ob 11 h.

12 uri.

Molitve na Paternalu.

8. DEC.: Maša za + Franc Beučič pri sv. Rozi ob 12 uri.

10. DEC.: na AVELLANEDI za + Jožef Budin.

Pri sv. Rozi v dober namen.

Na PATERNALU, Avda. del Campo za stariše Ščuka.

Molitve na Paternalu.

17. DEC.: PRVO SV. OBHAJILO na PATERNALU. Maša ob 9.30 za + Ivan Turk.

Ob 10 maša za + MARIJO JAZBEC (zapoje mešani zbor).

Pri sv. Rozi na čast Materi Božji.

Molitve na Avellanedi.

24. DEC.: Na Avellanedi maša za Jakob Sitar.

Pri sv. Rozi za + stariše Matelič.

Na PATERNALU za + Maurič Franc.

Molitve se ne vrše.

25. DEC.: POLNOČNICA na Paternalu.

Ob 10 uri na Avellanedi v d. n. Na Paternalu ob 10 uri za + Lucija Kogoj.

Pri sv. Rozi za stariše Prijatelj.

Molitve na Paternalu.

KRŠČENI: Adalbert Raül Moderc.

POROČENI: V LOMI NEGRI so praznovali svatbo Olge Zlemberger, ki se je poročila z Josipom Gašperini iz Južne Tirolske.

V VILLA DEVOTO pa LOJZE GREGORIČ in LINA VALENTINI.

MISIJONAR NA OBISKU

Č. G. MIRKO RIJAVEC, misijonar med divjimi Hivarci je prišel na obisk v Buenos Aires in se obrača na vse rojake s prošnjo, da bi podprli njegovo misijonsko delo, katero vrši v Ecuadorju.

Priliko, da se z njim kaj pomenite, boste imeli v tem mesecu. Č. g. bo imel 10. decembra sv. mašo na AVELLANEDI.

Na PATERNALU pa 17., 24. in 25. decembra ob 10 uri.

PRVO SV. OBHAJILO

bo 17. dec. na Paternalu. Vsi otroci, kateri so se pripravili na sv. Obhajilo v lastni župniji, naj le pridejo.

Spoved bo 16. dec. ob 14 uri na Av. del Campo. Pripeljite vse otroke, da se bodo podučili glede obnašanja.

IZSELJENSKA NEDELJA

Zadnjo nedeljo v nov. praznujejo doma kot izseljensko nedeljo. Mi bomo njene spomni posvetili 3. dec., ko bomo praznovali dan Zedinjenja.

Sveta maša bo v spodnji cerkvi sv. Roze. Molitve bodo na Paternalu.

BOŽIČNI DAN

Polnočnica na Av. del Campo.

Ob 10 uri maša na Avellanedi.

Ob 10 uri maša na Paternalu.

ZAHVALA ROJAKOM

Prelepo so me sprejemali na mojem potu, zato sem dolžan iskreno zahvalo najprej rojakom v Eldorado. Pavel Novak mi je pripravil gostoljuben dom. Karlo Može je dal svoj čas avto za pota, drugi vsi pa prelep sprejem. V Cerro Azul živi Idričanka ga. Lia de Breitegger, v Posadas dva brata Kokoravec. V Asuncionu naše dobre sestre vodijo razne zavode. V Formozi živi tudi več drugih rojakov; v Laishi imajo sestre indijanski misijon. V Resistenciji je največ Belokranjcev.

Vseposod so me tako ljubeznjivo sprejeli, da mi je bilo kar žal iti dalje. Povsod so mi naročali milijon pozdravov.

Prav toplo se zahvalim za vso ljubeznjivost in za prispevke za kritje potnega stroška. Podrobnosti potovanja bodo opisane v D. Življenju.

Janez Hladnik

EUHARISTIČNI KONGRES

je bil veličasten dogodek, ki je zbral en milijon ljudi okrog euharističnega Kristusa.

Najbolj veličastna dejanja so bila maša otrok, polnočna maša mož in zaključna procesija. V vseh teh dejanjih je bilo mnogo rojakov navzočih. Skupno, z zastavo pa smo se vdeležili le zaključne procesije.

Ob tej priliki je prihitelo mnogo rojakov iz daljnih krajev, tako iz Mendoza, Córdoba, Chaca, Tucumana, Rosarija, Chubuta in kdo ve od kod še vse.

Ganljive so bile naše posebne slovesnosti katere smo praznovali z molitvenimi urami na Avellanedi in na Paternalu. Čast. g. David Doktorič je bil vse tiste dneve tukaj in je pomagal, da smo mogli imeti istočasno naše stvari na različnih krajih.

Zaključne procesije smo se vdeležili v zelo velikem številu. Bilo je posla, predno smo mogli ystopiti na kraj, ki nam je bil pripravljen. Tam smo pa našli tako lepo mesto, da smo bili v senci in na soncu. V senci, ker je bilo kaj neprijetno tam koder je sonce žgalo; na soncu pa zato, ker smo bili na takem mestu, da smo lahko videli kako se je vse vršilo. Saj smo bili komaj dobrih 100 m od rotunde.

V NOVO POMPEJO

smo pohiteli kot vsako leto. Kar napolnila se je cerkev z našimi obrazi. Začuden so gledali drugi, ki naše molitve ne razumejo. Mi smo pa molili rožni venec, ker ravno Rožnega Venca slovesnost je naš shod v Pompeji.

V nagovoru smo se navduševali za molitev te lepe molitve, ki tako lepo znači bratstvo vseh narodov, kateri bi morali biti tako enotni pred Bogom, kakor mnoge jagode tvorijo en rožni venec.

Dvignili smo naše skupne prošnje za mir in srečo našemu narodu in vsemu svetu. Nato smo ponovili posvetitev Srcu Marijinemu. Vsa ta dejanja pa so bila prepletena s prelepim petjem naše mladega zbora, ki postaja vsak dan bolj dovršen. Po petih litanijah smo pohiteli v kamarin, kjer se naša pesem kar ni hotela vstaviti.

NA VAHTNI DAN

smo se spet prav številni zbrali v Jugoslovanski grobnici, kjer smo se spomnili vseh naših rajnih in njih kateri počivajo v neznanih grobovih in vseh, ki so padli za domovino.

Nagovor je imel č. g. Gilardi, ki je do solz ganil navzoče s prelepim nagovorom, s katerim nam je poklical v spomin, da je vse cvetje le prazen sen, če ga ne spremlja tudi topla, verna molitev in žrtev resnične krščanske ljubezni.

Vsa pobožnost je bila prepletena s petjem. Spet nam je zapel mladi zbor, ki se je oglasil kar tri in štiriglasno.

Zares moramo častitati temu zborčku, ki tako lepo napreduje.

LA VIDA ESPiritUAL

Revista mensual

NASLEDNJA STEVILKA

Dirección: Pasco 431,

U. T. 48-3361 y 0095

Director: P. Juan Hladnik

Administración: Paz Soldán 4924

U. T. 59-6413

Suscripción anual \$ 2.—

ALGUNOS RECUERDOS

EL CONGRESO EUCHARISTICO ha tenido un programa bien variado para la Colectividad eslovena.

Nada es más eucarístico que la Santa Misa. Para atraer más gente hacia Jesús Hostia en los días del Congreso se nos brindó una oportunidad espléndida con la celebración de la Primera Misa del rev. Padre MIGUEL JUAN VISKOVICH, que se ordenó sacerdote, pocos días antes, en Córdoba.

Dos veces se organizó con tal motivo la solemnidad de la Primera Misa: una en Avellaneda otra vez en La Paternal.

El sermón en Avellaneda (8 de oct.) estuvo a cargo del R. P. David Doktorič, que vino de Montevideo para los actos del Congreso.

En La Paternal habló en la solemne misa el R. P. Gaspar Cañada, Superior de los Camilos.

Los dos actos religiosos fueron seguidos por un banquete.

El Congreso dió a la gente la oportunidad de confesar y comulgar. También hemos celebrado varias horas santas, muy concurrecidas.

Los programas de la Colectividad fueron coordinados con los del Congreso, de manera que han podido asistir todos a los principales actos de éste.

Con nuestros estandartes y en gran número acudimos también al solemne acto de clausura el 15 de octubre.

A NUEVA POMPEYA hicimos la tradicional peregrinación el 29 de octubre. Se llenó la iglesia con los peregrinos y con nuestro canto. Luego del Rosario siguió el sermón de circunstancias y la renovación de la Consagración al Corazón de María. Luego de las letanías cantadas se subió al camarín donde se continuó el canto popular.

EN CHACARITA se llevó a cabo un acto muy concurrido y emocionante, el 1° de noviembre, en la bóveda yugoslava. El R. P. Héctor Gilardi pronunció un sermón destacando en que debe consistir nuestro culto hacia los muertos. Cantó el coro de los chicos que dejó a todos encantados.

EL CENTENARIO DEL POETA SIMON GREGORIČ, celebrado al terminar el Congreso Eucarístico, fué una manifestación imponente de todos los eslovenos al gran poeta y querido sacerdote. El salón Príncipe Jorge se llenó y el programa, interpretado con gran entendimiento, en sus declamaciones, música y cantos, fué un placer artístico que dejó a todos profundamente satisfechos.

LA LIBERACION DE BELGRADO fué conmemorada el 22 de octubre por los católicos en la cripta del Santísimo Sacramento, por los ortodoxos yugoslavos en la iglesia de San Jorge.

La expresión externa de dicho acontecimiento fué la colocación de las flores en el monumento del gran Libertador San Martín, en la plaza San Martín, donde se colocaron muchísimas coronas cuyas flores presentaban colores nacionales yugoslavos y argentinos.

El mismo acontecimiento fué conmemorado también con algunos actos especiales de organizaciones yugoslavas.

En Rosario se celebró con tal motivo también la misa en la iglesia del Sagrado Corazón el 29 de octubre.

KDOR ME PRIZNA

V globini svoje duše nosimo vsi božji pečat. Glas vesti vsakomu pravi, da je dolžan služiti Bogu, da mora zatirati slabosti in da mora bližnjemu dobro storiti.

Ta klic zove tudi tiste, kateri so se veri odtujili. Oni sami sicer to sami pred seboj prikrivajo, a nehoti priznajo tedaj, kadar mečejo svoje nečedne psovke in natolcevanja proti tistim, kateri so samo na zunaj zvesti postavi, na znotraj pa se dajo voditi svoji slabosti. V tem namreč, ko druge sodijo, sami sebe obsojajo, ker prav s tem dokazujejo, da jih tudi nje bode v notranjosti trn, ker čutijo svojo nevrednost, ker čutijo da so tudi oni božja stvar, da so Bogu dolžni čast in zvestobo...

Čutijo božji klic, ki se oglašja v vesti, a se slepijo s tem, ker vidijo druge, katere smatrajo za izobražene, pa se za vero ne zmenijo; še bolj pa se skušajo utrditi v svoji zanikrnosti s tem, da pogrevajo stare, morda izmišljene, gotovo pa pretirane kvante na račun nezvestih duhovnikov...

Vse tisto ne zmanjša človekove dolžnosti, da Boga priznava, da njegovo zapoved spolni in, da mu služi tako, kakor nas sveta Cerkev uči, ki je bila od Boga zato postavljena.

ZAKAJ NEKATERI ZANEMARIJO VERO?

Pravijo, da oni razumejo te stvari po svoje. V resnici jih pa sploh ne razumejo, temveč le slepo, nasedajo zavitim zankam hudičevim, kateri človeka vleče na krivo pot. Ti zaslepljenci menijo, da delajo, kar se njim prav zdi, a v resnici jih vleče skušnjavec na nevidnem povodcu njihovih izpridenih želja, kajti dobro pozna zapeljivec človeške slabosti in se posluži človekove domišljavosti, da ga spravi v pogubo.

Kakor vse zemeljske stvari teže proti svojemu propadu in je treba človeku stotere spretnosti in napora, da obvarje stvari pred gnilobo, plesnijo, mrčesom, nesnago, porušenjem in katerim koli vničenjem, prav tako je človek sam podvržen tudi isti postavi, ki ga vleče navzdol. Zato se otrok nevede kdaj izpridi in pohujša; zato se zdravje zapravi, kjer ni previdnosti; zato je lahko biti lenuh, za marljivost pa je treba napora; zato je za izobrazbo treba napenjati duhovne zmožnosti, brez napora pa ostane človek nevedno teslo; kakor raste na njivi plevel sam in preraste plemenito setev, tako se zgodi v človekovem srcu, kjer ni smoternega boja proti slabosti, k kateri je človek nagnjen od svoje mladosti.

Zato pa je človek tudi tak, da ga vleče za seboj vse kar je telesnega, a za vse kar je vzvišenega se mora potruditi. Navzdol ga vleče vse, kvišku pa ga mora gnati zavest, dolžnost in ideal krščanskega človeka, kateri živi na tem svetu zato, da bi zrastel v božjo višino krepostnega otroka božjega in s tem postal vreden večne sreče.

V tem naravnem nagnenju navzdol in v dolžnosti, da se proti njej bori je težišče človekove notranje vrednosti. Človek je nagnjen k slabemu, zato ga stane žrtev vse, kar ga dviga. Zato je človeku lahka stvar tisto, kar je skrb za telo, mnogo težje pa ono, kar je skrb za dušo; zato človek samozavestno razkazuje in se ponša s svojimi telesnimi vrlinami in duhovnimi zmožnostmi, v kolikor so posvetne stvari, — vse težje pa mu je, kadar je treba dvigniti pogled kvišku k božjemu... Pač naravna stvar, kajti nagrada za one božje stvari je neprimerno večja.

Tisti, katerih je sram svoje vere in božjih stvari v svoji slepoti ne uvidijo tega dejstva. Imajo se za modre, v resnici so pa le strahopetni, ker nimajo poguma in beže pred žrtvijo, katero zahteva od njih Bog kot ceno za večno srečo. Tako se pustijo vleči skušnjavcu v lastno pogubo.

Pač bi vsak rad, da bi imel po smrti pripravljen lep prostorček v večni sreči, toda "nihče ne bo prejel krone plačila, kdor se ni vredno boril", tako nam zagotavlja beseda božja.

KDOR BO MENE PRIZNAL PRED LJUDMI...

Čudno pač, bi rekel kdo, kako je to, da je dobrih ljudi sram, ko dobro delajo in se skrivajo pred ničvredneži, pred nevedneži, pred propalicami. Boje se, kaj bodo taki ljudje rekli; boje se njihovih žaljivk in psovk... Hudobni ljudje in nesramneži pa drzno in očitno izzivajo s svojo hudobijo... Pa ni nič čudnega, kajti v tem je ravno človekova plemenitost in veličina, da se bori proti slabosti. V tem je ravno človekova propast in hudobija, da se da vleči slabim nagnenjem in zapeljivcu.

UN LLAMADO A LAS ALMAS NOBLES

En estos días llegó el misionero Federico Rijavec, salesiano, que dirige una misión entre los salvajes jivaros de Ecuador. Hallándose su misión en grandes necesidades vino hasta Buenos Aires, para recolectar algo para poder continuar su gran obra apostólica.

A las almas nobles que disponen de algo pedimos que contribuyan con algo. Las donaciones pueden dirigirse a nuestra Dirección (Pasco 431) o al Colegio San Carlos (Adolfo Berro 4050) donde reside el P. Federico durante su estadía en Buenos Aires.

Estamos preparando un acto a beneficio de su obra al que desde ya invitamos a nuestros lectores y del cual daremos más detalles en el No. próximo.

Č. g. Mirko Rijavec je doma iz Bovca, njegov oče je bil cestni mojster v Bovcu med vojno in po vojni. Živel je v vili "Viktorija". Oče je bil rojen v Kamnjah na Vipavskem, kjer sedaj živi.

Vsi rojaki ste toplo povabljeni na AVELLANEDO 10. decembra in 1. januarja, kjer bo imel sv. mašo.

NA PATERNALU pa ga bomo videli in slišali 17., 24. in 25. decembra.

Več o tem v prihodnji številki, ki izide pred Božičem.

Proti svoji lastni slabosti, proti pohujšanju ki človeka obdaja in proti hudobnemu duhu samemu se mora človek boriti in ne omahniati vpričo nobene žrtve.

"Kdor bo mene priznal pred ljudmi, bom tudi jaz njega priznal pred mojim očetom, ki je v nebesih, kdor bo pa mene zatajil pred ljudmi, bom tudi jaz njega zatajil pred mojim očetom, ki je v nebesih", pravi Gospod Jezus.

"Le nikar se ne bojte ljudi, tako naroča božja beseda. Kakor trava so, ki danes cvete in se ponša s cvetom, jutri pa bodo oveneli. Ne bojte se sramotnje ljudi in ne bežite pred njihovimi psovkami. Kakor molj zgrize obleko in kakor trohnoba vniči blestečo volno, tako bodo zavrženi; moja resnica pa ostane na veke in moje zveličanje bo za vse čase".

"Kdor se mene sramuje pred tem prešustnim in pregrešnim rodom in taji mojo besedo, se ga bom tudi jaz sramoval tedaj, ko bom prišel v veličastvu in slavi Očetovi in v spremstvu svetih angelov", tako zagotavlja Gospod.

"Drago ste odkupljeni, zato se nikar ne vklepajte v sužnost ljudi", tako naroča Odrašenik.

Blagor vam tedaj, ko vas bodo obrekovali in lažljivo čez vas govorili. Veselite in radujte se, zakaj veliko bo vaše plačilo v nebesih", tako je zagotovljeno v osmem blagru.

Zatorej le nikar strahopetnega popuščanja pred nesramnimi ter brezvestnimi ljudmi, ker ne bo nihče od njih nastopil kot zagovornik tedaj, kadar boš stal na večni sodbi, temveč vedi, da ej vsevedni in povsod pričujoči Bog priča Tvoje zvestobe in izdajstva; da je Tvoj angelj ob Tvoji strani v tistem hipu, ko je na tehtnici Tvoja vrednost.

Vedi pa tudi to, da, če se strahopetno udaš pod pritiskom bezbožnih, posvetnih ali spridenih ljudi, ti bodo plačali le z zaničevanjem. Človeka, ki je Bogu zvest v svojem srcu vsi spoštujejo, čeprav ga z jezikom žalijo, dočim gledajo s preziranjem tistega, kateri je omahnil pred njihovim žaljivim jezikom.

RESPECTO HUMANO

Y había entre los fariseos un hombre, Nicodemo, príncipe de los judíos. Vino éste de noche a Jesús y díjole: Rabbi, sabemos que has sido enviado por Dios para maestro nuestro, pues nadie puede hacer los prodigios que tu haces, si Dios no estuviere con él" (Juan 3).

Por lo que oyó de Jesús y vió en Él se dió cuenta Nicodemo de su deber de aceptar sus enseñanzas . . . Pero hay un gran impedimento: "lo que diga la gente". A escondidas se introduce en el aposento de Jesús por miedo a que lo vean, por temor de lo que dirán. Aunque interiormente confía plenamente en Jesús, le avergüenza demostrarlo públicamente.

Muchos creyentes de esta clase ha tenido Jesús desde entonces y sigue teniéndolos. Cuántos hubo en las calles de Buenos Aires en los días del Congreso Eucarístico, hombres hechos y maduros, que han concurrido a las fiestas de Jesús Eucarístico, pero que frecuentemente escondían el escudo del Congreso detrás de la solapa y que, en la noche de los hombres, buscaban a aquellos lugares donde creían poder pasar desapercibidos.

Es ésta una debilidad muy general y causa, no sólo de gran desprestigio personal de estos cobardes, sino también de graves daños para las almas débiles que, viendo la indecisión en los demás, quedan paralizados en sus actividades de piedad y caridad y por consiguiente privados de grandes beneficios espirituales.

Publicamos aquí algunas palabras con el deseo de remediar este defecto tan común llamado "respeto humano".

¿A qué se debe el respeto humano? ¿Por qué será que el sinvergüenza no tiene reparo en burlarse de las cosas santas y de la gente buena, mientras que los buenos suelen proceder con tantas precauciones antes de exhibir lo bueno que llevan en su alma?

¿Por qué hay tanta ostentación en las cosas de la vanidad y orgullo humanos mientras cuesta tanto poner de manifiesto la verdadera virtud . . . ?

HACIA SU DESCOMPOSICION

tienden todas las cosas creadas por su misma naturaleza. De la nada han salido por la fuerza creadora de Dios y lógicamente tienden siempre hacia la descomposición y la nada, de donde salieron. El agua corre hacia abajo, la piedra gravita hacia abajo; el producto de la industria humana al envejecer marcha hacia su destrucción. La ruina, la podredumbre, las cenizas y el polvo son la herencia de todas las cosas creadas.

De la misma naturaleza participa el hombre no sólo en su parte material sino también en su parte moral. Así como no se edifica solo, ni por casualidad, ningún edificio, pero si se convierte solo en ruinas, por la misma ley, no hay ningún crecimiento moral y formación de nobleza del corazón humano, sin empeño consciente de la voluntad del sujeto y de los que lo rodean, pero hay corrupción moral del individuo, que deja desconcertados a los padres que no tenían en cuenta este hecho.

Un río caudaloso se abre paso sin tener para nada en cuenta la destrucción que causa, saliendo de su cauce. ¡Cuánto trabajo genial y manual se necesita para obligar a la fuerza ciega de las aguas a prestar al hombre servicios útiles! A un torrente, salido de la montaña, puede compararse la fuerza vital de la persona. Si no encuentra en su camino diques firmes, que le pongan los demás o que opone uno mismo a sus impulsos naturales, seguirá su camino hacia la perdición propia y escándalo de los demás.

Por eso no cuesta nada ser malo, pero bueno puede ser uno tan solo con el empeño serio de su buena voluntad y de los que lo dirigen.

Debida a tal disposición natural es también la debilidad del "respeto humano".

MAS FATAL RESULTA

todavía la tendencia del hombre hacia su descomposición moral por la corrupción de la naturaleza bajo

15. oktobra smo doživeli spet novo mašo. Slika nam kaže prizor iz novomašnega banketa, pri katerem so bili sorodniki novomašnika, odbor Bratovščine in pevci.

el peso del pecado original. La carne se rebeló contra el espíritu. Como la tierra de suyo no produce sino "zarzas y espinas" y sólo "con el sudor del rostro" puede ganarse el pan, así sentimos la rebeldía de la carne contra el espíritu. Dice la Imitación de Cristo: "La misma naturaleza que fué creada buena y recta, presenta ahora la perversión, se inclina a lo malo e imperfecto. La poca fuerza que nos quedó es como una chispa oculta debajo de la ceniza" (3, 55). Así es que la razón, el hombre interior ve y aprueba la ley de Dios, pero la carne se deja arrastrar por las pasiones que llevan al pecado.

¿Quién no siente lo difícil que es, resistir a los deseos perversos y cumplir con el deber claramente conocido? Esa inclinación hacia el mal, es como un huracán que quiere derrocar al hombre de su altura de hijo de Dios, para llevarlo al nivel de los animales. Sin supeditar enérgicamente las inclinaciones de la sensualidad, sin afrontar la cobardía del respeto humano con la valentía que radica en la esperanza cristiana, pierde el hombre su rumbo y su dignidad.

"Algunos hay, exclama San Juan Crisóstomo, que son hombres solo de nombre. Si te veo llevar una vida opuesta a las leyes de la razón, ¿por qué he de llamarte hombre y no bestia? Si vives de robo y de pillaje he de llamarte lobo. Si te veo revolcarte en el cieno de la impureza, ¿por qué he de llamarte hombre y no cerdo? Si te veo lleno de astucia y fraudes, ¿por qué no he de llamarte serpiente? . . . Has recibido de Dios una naturaleza nobilísima y haces todo lo posible para degradarla . . . Sabes dominar la fiereza del león y tú mismo eres mas fiero que el león. Peor aún: las fieras tienen cada una su vicio: la serpiente es astuta, el aspid venenoso, el lobo rapaz. Pero el hombre malo llega a tener todos los vicios juntamente. ¿Cómo he de llamarte pues hombre, si te has despojado de las insignias y has arrojado de tí la púrpura y la diadema?"

Entre el cuerpo y el alma, entre la materia y el espíritu hay siempre una lucha, y tan sólo cuando el cuerpo con sus inclinaciones rastreras está bien refrenado por el alma, tan sólo cuando el espíritu domina sobre la materia se halla el hombre en la altura de su dignidad de hijo de Dios y en el equilibrio feliz de la vida. No puede ser premiado sino quien ha bregado como es debido, y por eso no puede gozar de la paz de Dios quien no la ha merecido con dura lucha contra su propia carne.

Los cobardes, los que tienen miedo de "lo que dirán" son incapaces de escalar aquellas cumbres. Llamen sus cobardías ya "prudencia", "holerancia" o "cuidado", no puede convertirse en virtud lo que es debilidad y vicio. He aquí la tercera y capital causa del respeto humano:

EL MUNDO Y EL DEMONIO.

La tierra en que vivimos es un campo de batalla. No se trata solamente de imponerse con el espíritu a la carne, sometida a la podredumbre, sino que tenemos otra finalidad: la dicha eterna y otro enemigo: el demonio que quiere impedirnos conseguirla.

En esta batalla interminable el demonio se vale de estrategia muy astuta y de aliados bien eficaces.

La propia debilidad, cobardía y pereza espiritual para todo lo que significa "correr por el camino de los divinos mandamientos" se multiplica por toda clase de consideraciones que inventó el demonio y puso en la boca de la gente mundana, descreída y perversa.

Sordos se hacen a la voz de su conciencia que les estimula para el bien, abusando de la misericordia de Dios que "debe perdonarles" . . . Así cumplen cada compromiso, omiten cada deber, se callan cuando deberían protestar gritando; se hacen ciegos y sordos por miedo de pasar un papelón . . . ¡Qué estrategia astuta del demonio!

PRUDENCIA . . . TOLERANCIA . . .

que hermosas palabras, para encubrir la cobardía. "No les gusta reñir" . . . y por eso aceptan que les apaleen . . . Como si muera la paz con cualquier condición preferible a la guerra, por la justicia. Como si uno debiera renunciar al derecho de defender lo suyo contra un ladrón . . . "No quiero provocar la oposición, ni alborotar la opinión pública" . . . "No hay que turbar la conciencia de los que van de buena fe" . . . "No quiero crearme enemigos" . . .

Todo eso habla la ::sabiduría de la carne que es enemiga de Dios", según la palabra de Espíritu Santo.

¡Qué negocio más malo hacen esos cobardes! Para evitar algún inconveniente del momento se traicionan a sí mismos, echan a perder todos sus méritos anteriores; por aplausos de los malvados, de los groseros, de los burlones, de los sinvergüenzas . . . todos ellos instrumentos del demonio, traicionan sus intereses supremos que están en la amistad de Dios. Prefieren perder el aprecio de los buenos, venden la amistad de aquellos que les aman desinteresadamente para conservar los favores de gente perversa ayudante del demonio.

QUIEN ME RECONOZCA A MI

(Mat 10. 32), así asegura Jesús reclamando fidelidad, ante la gente lo reconoceré también yo ante mi Padre "Quien tiene miedo de la gente, perece; quien confía en Dios será protegido" (Prov 29, 35). "¡Oídme los que conocéis la Verdad, pueblo que tenéis mi ley en el corazón: no tengáis miedo de burlas de la gente, no os angustíéis de improperios de ellos! Como los trajes por la polilla perecerán ellos comidos de los gusanos. Mi Verdad empero permanece siempre y mi bendición de generación en generación" (Is 51). "No hagáis esclavos de hombres pues habéis sido rescatados con precio caro (1. Cor. 23 . . . "Los cobardes recibirán su premio en el charco ardiente en fuego y azufre." asegura el Espíritu Santo (Apoc 21, 8).

Muchos más son los textos en los cuales manifiesta Dios su indignación por el respeto humano y reclama manifestación pública de fe, prometiendo el premio supremo a los que prefieren cualquier consideración humana a la amistad de Dios.

NO SEAMOS COBARDES

Ya es hora para ir a la misa del domingo. ¿Por qué lo demoras? ¿Por qué estás buscando escapatoria? . . . Tal vez prevés que hay alguno que te tildará de "beato", de anticuado, que hará de tí burla . . .

Perfectamente te das cuenta, de que necesitas ir a confesarte. Es tu deber y tu propia conciencia te amo-

nesta para hacerlo . . . Pero te cuesta (ya se sabe que el demonio hace todo lo posible, para impedirte tal paso) porqu su táctica es desarmar a su víctima, quitándole la Confesión y Comunión, las dos armas más eficaces. Tienes miedo de lo que dirán.

Mientras los sinvergüenzas y maleducados no tienen reparo en burlarse públicamente de las cosas santas tienes tú vergüenza de salir en su defensa. ¡Qué cosa notable que los malos son siempre audaces en propagar la mentira, el error, el escándalo! y los buenos tan poco valientes, no diré ya para propagar el bien e ir contra ellos — sino hasta para cumplir con su deber a pesar de aquellos estúpidos.

Los propagandistas de libros malos, de publicaciones perversas, de sociedades corruptoras, son siempre audaces y geniales, mientras hay tantos buenos que no se atreven abrir la boca en defensa de la causa buena y se esconden miedosos cuando deberían salir valientes, con la frente bien levantada, en defensa de la verdad, de la justicia, la inocencia, la religión o la fama de los injustamente atacados.

Ya sabemos a qué se debe eso: El cielo es alto y sólo los valientes lo conquistarán. El camino que conduce hacia arriba es penoso, erizado de espinas, escarpado . . . Nadie podrá escalarlo sin hacer frente al demonio, a la gente perversa y a su propia carne. Nadie lo recibirá regalado. ¡Hay que ganarlo!

Se burla la gente perversa de los buenos, como ladran los perros. Y si preguntas al perro por qué ladra a uno desde la reja, que no puede pasar, seguirá ladrando con más rabia todavía, pero con nada mas de razón . . . ¿Y quién toma en cuenta el ladrido de esos perros? Tanto como aquello vale el ladrido de la gente perversa que con su comportamiento inconscientemente cumple tan sólo los planes infernales, de alejar la gente del buen camino.

Cuando uno sucumbe a la presión de aquellos malvados, no les importa nada, ver a su pobre víctima en apuros. Se repite la historia de Judas traidor de Jesús, al cual, cuando horrorizado se presenta para devolver la plata de su traición, los fariseos contestan tranquilamente: "que nos importa; arréglate como sabes . . ."

Por eso nos aconseja San Pedro: ¿Quién es aquél que os podrá dañar si vosotros seguís el bien? Mas si también alguna cosa padecéis por hacer bien, sois bienaventurados. Por eso to temais por el temor de ellos ni seáis turbados . . . Porque mejor es que padezcais haciendo bien, si Dios así lo quiere, que hacer mal. (1. Ped 3, 1p-15).

En ocasión de la Primera Misa en Avellaneda
Eno omizje pri novomašnem banketu na Avellanedi

PO ARGENTINI SEM IN TJA

Iz Riohe smo pohiteli na izlet v Sauce, kjer je bila za visokim jezom rujava masa blatne kalne vode. Pridrla je s hudourniki včeraj in še danes dere vsa rjava. Čez dva dni bo pa ostal samo še tanki curek potočka, ki prihaja doli od Sanogaste in ki nikoli čisto ne usahne.

Videli smo vse, kar nudi pokrajina lepega in obrnili nazaj proti mestu, kjer sem še želel ogledati starinski muzej, katerega je ustanovil in ga vodi frančiškan, že starček, P. Gonzáles. Ponosen je na svoje zbirke, ki so res tako bogate, da bi imel gramoza za lep kos ceste, iz tistega kamenja, ki ga je on zbral kot indijanske sekire, kladiva in kdo ve kaj še vse drugega orodja.

Dan je med tem ugasnil, mene je pa klicala postelja, kajti naslednje jutro že ob 5 uri odrine pulman v Córdoba, kamor me je vodila pot nadalje.

(Nadaljevanje).

Beseda je dala besedo. Od kraja je bilo gospej nekoliko težko, ker slovensko nikdar ne govori. Le čita kako knjigo, ki jo ima. Toda kmalu je dobila prav pristno ljubljansko besedo, da sva oba pozabila na riohanske samote in se vživela tja v Belo Ljubljano, kjer je mladenka Julka nekoč stregla klientom pri Agnolu, v največji ljubljanski trgovini s porcelanom in steklom.

Ali verjamete gospod Janez, ali ne, da sem jaz vašo mamo poznala?

Tega pa res ne bi verjel. Kako bi jo mogla poznati?

Pa sem jo poznala! Saj je prihajala večkrat v našo trgovino po posodje. Ko sem dobila pred več kot letom v roke ono Duhovno Življenje, kjer je bila slika vaše mame, sem jo takoj spoznala . . .

Prav zares, kako bi jaz v daljni Riohi, zgubljeni tam med puščavami, mogel misliti, da najdem osebo, ki je poznala mojo mater . . . Zares, v kraju, kjer skoro nisem upal, da najdem kakega rojaka, najdem celo znanko moje rajne matere! Ganilo je to tudi mene, da sem si moral solzo otrniti.

OMIZJE V ŠTIRIH JEZIKIH

Še eno presenečenje me je čakalo. Ko je bila ura kosila, je vstopil še en gost. Visoka postava, morda 2 metra visok je stopil pred mene mož v duhovski obleki in me nemško pozdravil . . . Le od kod pride ta?

Kmalu sem zvedel. Pred leti je bil na potovanju v Evropi škof iz Riohe. Tedaj, kakor tudi danes, je ta škofija imela sila malo duhovnikov, in se je seznanil s tirolskim bogoslovcem, kateri se je navdušil za pot v Argentino in je tako prišel v samotno Riojo, kjer ima svojo župnijo daleč nekje zunaj v deželi v stari indijanski naselbini. Od časa do časa prihiti v mesto, kjer je našel svoje prijatelje v družini dr. Gaala, kjer spregovori spet lahko kako besedo po domače.

Pač zanimivo je bilo naše omizje, pri katerem smo bile štiri osebe in smo rabili kar štiri jezike. Za skupen razgovor po špansko, z gospó sem govoril po slovensko, z gospodom Gaalom po hrvaško, z onim duhovnikom, pristnim Tirolcem v besedi in postavi ter značaju pa po — nemško . . .

Njegova župnija se imenuje Tama in leži nekje med brdi ob cesti, ki pelje iz San Juana v Rioho. Je skromna vas kozjih pastirjev, ki nosijo vse karakteristične poteze indijanskega plemena. Označil jih je kot jako nezanesljive ljudi, kateri pa imajo tak nesrečen način največ radi socialne bede v kateri žive. Že v davnih časih je bila tamkaj naselbina in je vse polno starih indijanskih grobov tam okrog iz katerih je on

nabral premnogo zanimivih starožitnosti, ki jih nima noben drug muzej v celi deželi. Živi pa v pravi apostolski revščini. Sam si kuha, sam gospodinji in sam živi v svoji bajti, ki je revna kakor katerikoli drug rančo. Zato pa od časa do časa rad prihiti v mesto, kjer najde kak gospodinjski nasvet in kjer enkrat spet lahko sede k dostojni mizi in v miru poje košček govedine ker v Tami ni drugega kot kozje meso.

Pa glejte! se je namah prekinil v svojem pripovedovanju. Kako prav ste nam prišel ravno danes! On je prišel za en teden nadomestiti škofijskega tajnika, ki je odšel nekam na pot in je moral urediti zadevo neke poroke. Listine sta zaročenca prinesla, toda kdo naj razume dokument . . . Prav Bog vas je poslal, da nam pojasnite zadevo, ki je pisana v takem jeziku, ki ga gotovo znate.

Zmenila sva se, da bova šla v škofijo pozneje in sva to tudi storila. Dognal sem, da je bil ženin doma nekje iz Hrvaškega Primorja in prestavil njegov krstni list.

NA JEZU.

Na vzhodu Riohe se dvigajo precej visoke gore, katere je prerezal tek vode, ki je velika seveda le ob času dežja, sicer pa komaj curlja, dokler se vsa voda ne zgubi v ravnini. Tudi skozi mesto se vleče prazna struga. Le v največjih nalivih pride kaj vode do reke Colorado, ki teče proti jugu skozi Pampo. Glavni problem Riohe je bila pitna voda. Na namakalna dela niti misliti ni mogoče. Tamkaj so našli rešitev problema pitne vode. Pa so napravili še korak dalje in so izpeljali veličasten načrt. Pregradili so dolino z mogočnim jezom in zajeli celo jezero vode, tako da prestrežejo prav ves vodni tok, ki pride po strmi strugi iz višin. Tako so zagotovili vodo in preskrbeli tudi električno silo; pokrajina pa je pridobila tudi prijeten kotic, kajti ob strugi, po dolini El Sauce, je zrastle sveže zelenje in med velikimi vrbami tudi lepe vile. Prav tako tudi okrog jezera. Tja gori nas je potegnil po kosilu g. Gaal in smo tako videli prav gotovo najlepše, kar ima La Rioja.

Ko smo brzeli proti soteski, je moj pogled obvisel na domači podobi, ki so jo stavila brda pred oči . . . Kje sem jaz prav tako pokrajino videl? . . . A, da! Tisti relief, ki kaže sv. Frančiška Solano, ki z violino kroti divje Indijance . . . Zares, prav do zadnje podrobnosti je ista podoba, samo da je bilo tam sonce že sredi popoldneva, tukaj pa ga vidim skoro še v višini nadglavišča. Prijazno so nas vabile gore, ki pa so kmalu razkrile vso svojo žalostno goloto, v kateri samo koza najde kako siromašno zelišče ali kako lističe. Še bolj žalostna pa je bila ravnina, katera je ostala za nami. Nič drugega kot siveči kaktusi ali kak prav nizek algarrobo. Šele v tesni soteske same nas je objel prijetnejši hlad in zelenje. Celó malo njivico z zelenjavo sem opazil; iz algarroba, ki je kar mogočno drevo, so viseli rožiči, ki pomenijo domačinu slaščico kot jedača ali še bolj kot pijača, katero iz tistega napravijo.

Jez je ogromno delo, ki se dviga kakih 50 m visoko. Že 14 let je odkar so ga dogradili, pa doslej še nikdar ni segla voda do vrha. Tak jez je impozantno delo kjerkoli. V Rioji pa je še vse kaj drugega in zahteva tehnično mnogo več, kajti treba je računati na potrese. Trdijo, da so jez tako zgradili, da ga tudi potres ne more porušiti. Vendar pa sem podvomil, da je res tako, kajti novo cesto, ki jo gradijo od tam proti Chilecitu so modro dvignili nad rečno strugo . . . pač za vsak slučaj, da je ne bi voda odnesla, če bi jez popustil.

Vse višje so se dvigale gore pred nami; za njimi zadaj so se skrile sinje višave mogočne Famatine (6200

m) v katere rebrih so Indijanci baje pridobivali zlato. Tamkaj, v La Mejicana, so 5000 m visoko v gorah največji srebrni rudniki, od koder vozijo po žični železnici rude v niže ležeči Chilecito.

Sredi med gorami in brdi, pa leže ponekod lepe ravnine, kjer je zadosti vode za namakanje. Tamkaj daje dežela prvovrstno vino in v Riohi raste tudi najboljše argentinsko oljčno olje.

Cela provinca La Rioja meri 86.000 km² in ima kakih 120.000 prebivalcev. Večina dežele je gorata. Najvišji vrh je Famatina (6200 m), ki tekmuje z visokimi planinami na zapadu, kjer sega prav v Ande in meji na Čile, kjer se ponašajo gore tudi z večnim snegom in ledom kakor Famatina sama.

Pred nami so kipele v vis gore v katerih obronkih je pazno oko opazilo premikajočo točko, ki je bila koza. Letos so našle povsod obilno pašo, ker je deževalo dosti več kot navadno. Pod nami pa je v lahkih valčkih rastla kar 4 metre. Voda pa ni bila prav nič vabljiva.

IZ RIOHE V CORDOBO

Rioja je dežela, ki živi v vednem strahu pred potresi. Prav tiste dneve, ko sem se mudil jaz tam, je strah spet znova oživel. Časopisna poročila so pravila, da je v kraju Ambato, ki leži više proti goram one dneve med nalivom nastalo grozno podzemno bobneje. Med tem, ko je lila izpod neba strahotna povodenj, je vdrla voda tudi iz tal. Med grozotnim podzemnim bobnenjem je bruhala voda v 10 m visokih curkih iz neznanih globin in je narastla ponekod v celo jezero, da so le strehe in krone dreves gledale iz razburkanega valovja.

To je bila novica, katero sem razbral iz časopisja, med tem ko smo se gnali z brzim pulmanom, ki je ob 5 uri 12. febr. že odrinil iz Rioje.

Jasno je svetila luna in mi pričarala pred oči prav tisti prizor, katerega kaže relief v cerkvi sv. Frančiška, ki spominja na srečanje sv. Frančiška Solano z Indijanci v tesni soteski, po kateri je pridrvela njihova množica, da pobije vse Špance. Jasno je bilo videti obrise onih gor, ki so medlele na desni pred nami.

Čez hudourne struge smo oprezno tipali po razriti cesti, kakor je ostala od nalivov preteklih dni. Malo po malo je začela bledeti luna. Pokrajina je začela razprostirati pred nami svojo pravo podobo, ki je bila tisti dan kaj sveža, ker je vsa poljana zazelenela v bujnem zelenju. Drugače pa je vse tisto brezunna pušča, ki je toliko bolj žalostna, kolikor bolj se oddaljuje od Rioje in se bliža samotni puščavi, ki se prostira na dolgo in široko severno do Córdoba.

Vsporedno z nami je tekla železna cesta, ki pa ni kazala nobenega gibanja. Na celi poti smo samo dva vlaka videli, čeprav je vožnja dolga 8 ur. Vsak čas pa je bilo videti sledove povodnji, ki je na več mestih razorala cesto in izpodkopala tudi železniški tir.

Ko smo se bližali kraju Cruz del Eje, je dežela zgubila svojo puščobo. Pred nami je zazelenelo lepo grahovo polje, ali kako raj pač imenujem tisto, kar se po kasteljansko reče "garbanzos". Bojda se prav tam pridela največ te stročnice, ki je španska narodna jed.

Zavili smo na to v córdobske hribe in brzeli proti Capilla del Monte, Cumbre in dalje proti Faldi, Cosquínu in okrog jezera San Roque. Točno ob 13 uri smo zavili na končno postajo v Córdoba. 460 km dolgo pot smo prebrzeli v 8 urah z dvema postankoma dolgima po pol ure.

PISANO ME JE POGLEDAL . . .

Kdo se nebi potrdil na dolgi vožnji; zato sem si najprej zleknil prestane ude in nato dvignil kovček in

Prizor iz slovenskih planin na Golici.
Algo semejante a este idilio de las montañas eslovenas
se ve en la Pampa de Achala.

krenil dalje.

Kam naj grem? . . . V bližnjo restavracijo sem krenil. Kar mrgolelo je tam naroda. Upal sem, da bom hitro dobil kaj kosila, pa sem komaj dosegel vrček hladnega piva, ki mi je kaj prav prišlo. Mimo vrčka je moj pogled padel na nekega neznanca . . . morda ni bil tako neznan . . . Kdo ve? Gledal me je pa tako, da bi me z očmi požrl. Pa res ni bilo podobno, da je v tistem pogledu kaj ljubezni. Tako strupeno je sršel proti meni, da se mi je vsa stvar kar smešna zazdela. Le kaj sem mu hudega storil?, sem pomislil . . . Kaj pač?

Kmalu sem uvidel, da ne more biti drugega kot moja črna suknja, ki ga tako strašno bode . . . Pa naj te!, sem si nagajivo mislil in sem še jaz zapičil vanj svoje oči. Nekaj hipov je vzdrljal moj pogled, nato je povsili svoje oči, poiskal svoje stvari in kakor stepen pes odvihral svojo pot.

Ti ubogo človeče, sem si mislil . . . So ti pač zabili v glavo, da smo duhovniki sovražniki človeštva! Pa ne veš, da boš v uri stiske ravno na duhovnikova vrata potrkal in prosil pomoči!

Naslednji dan je bila nedelja. Pri Belih menihih je bila sv. maša in tamkaj se je zbralo precej rojakov, med katerimi sem opazil tudi znanca iz Buenos Airesa. Popoldne smo se dogovorili tudi za sestanek v društvu, kjer se je zbrala živahna družba in med tem, ko so eni balinali, smo pa drugi igrali "briškolo", menda je bilo to drugič v mojem življenju.

NA PAMPO DE ACHALA.

Naslednji dan pa sem namenil napraviti skok v planinsko dežel, kjer žive naše sestre sredi gorskih višav, koder gospodarijo kondorji. Tamkaj, v višini 2200 m nad morjem stoji planinska kolonija, kamor pošiljajo na počitnice mestno otročad. Tam mimo vodi cesta v Mina Clavero.

Dopoldne sem obiskal rojake v gornji Córdoba in pchitel v La Calero, kjer živi Andrej Lah.

Nato sem se namenil na Pampo de Achala, kjer bom obnovil spomin na našo Kredarico pod vrhom Triglavu in se bom počteno oddahnil in naspal.

Udobno smo se spravili v kamijon in se pognali na pot, ki je dolga kakih 100 km. Razdalja še ni tako velika. Velika je višinska razlika. Brez konca se je vila cesta vse više. Pred nami se je odpirala prostrana córdobska ravnina. Že smo bili v višini observatorija, ki kraljuje nad Alto Gracijo, pa smo se gnali še više, in še više so nam kazali "Giganti", katere je bilo mestoma opaziti tja v daljo.

Nič se nismo menili za zvedave krave, ki so pogledavale za nami. Više in više smo vili, pa smo spet navzdol zavili in se ustavili pri restavraciji "Copina".

Eno okrepčilo in dalje. Tamkaj je začela romantična pot. Pognali smo se v pobočje gorá. Čez viseče mostove smo zavijali in za hip že strmeli v globel, kjer smo bili hip preje; iz višine pa nas je pozdravljalo novo in novo mostovje, ki je brez konca ovijalo po strmini vse više v nedogled. Ko smo prispeli tja gori se je spet naprej odprl pogled.

Nekaj tako romantičnega se ne vidi kmalu. Ljudje, nevajeni strmin in hudournih potokov, ki so se peneči vlivali v nižavo, so kar bledeli.

Tako smo se igrali v vis vse do tlej, ko je padel mrak in prav tedaj ko se je stegnila naša pot ravno v daljo, so pred nami zablestelo luči planinskega hotela "Córdor", kamor smo stopli na čaj, da se pogrejemo in — prav za potrebo. Sedaj nas je tako nemilo mrzlo zavila burja in nam je začelo mrzlo pršeti v obraz, da sem kar sneg zaduhal.

Tamkaj se začne Pampa de Achala, ki je dolga morda 40 km in malo manj široka. Razprostira se ob Gigantih, kateri so že vtorili v noči in v gosti megli, ki nas je zavila.

Nič kaj naglo nismo mogli nato dalje skozi gosto meglo in bila je že pozna večerna ura, ko smo zavili nizdól proti zavetišču, kjer so zažarele pred nami luči in nas je obstopila skupina ljudi, ki so nas pričakovali. Med njimi sem opazil znane podobe naših šolskih sestrá, katere so mi z veseljem nasmehom podale roko in me sprejele z veseljem, katerega bi mogel doživeti le na lastnem domu.

Večerja je bila že na mizi in tako smo kar kmalu pozabili nevšečnosti potovanja, a prišla je name nova nevšečnost . . .

MISIJON V GORAH

P. Nogal, frančiškan, zelo delaven in sposoben mož, ki je začel tisto počitniško kolorijo, je kmalu prišel na dan s svojimi načrti.

Na Pampi de Achala živi mnogo pastirjev. Če gle daš na okrog, ne vidiš sledu človeškega bivališča, pa vendar živi mnogo stotin naroda tam gori, kateri imajo svoje skromne kočice v kakem zavetju, kjer so varni pred strelo. Vsako leto enkrat se priredi misijon za tisti narod, ki se zbere v onem zavetišču. Celih 10 dni trajajo pobožnosti, na katerih se zbere neverjetno naroda. Prav tiste dneve se je imelo to vršiti. Naslednji dan je bil začetek.

Pa me je poledal P. Nogal in kar naravnost je pomenil: "Gospod Janez, jutri se začne misijon. Ker misijonar ni prišel, je na vas vrsta, da ga nadomestite" . . . In tako je bilo, da sem sprejel kar tri prve misijonske govore . . . Kdo bi mislil, da bom še jaz kdaj misijonaril na ozemlju, ki je bila nekoč fara slovitega "Cura gaucho", ki ga poznajo mnogi iz znanega filma. Kraj Brochero leži namreč ne prav daleč od tam in je prav v tistem kraju med tistimi ljudmi deloval oni sloviti župnik. Jaz sem tudi govoril z nekaterimi, katere je on krstil.

Krasno jutro je vstalo naslednji dan, 15. februarja. Komaj sem se pokrižal, že sem hitel na plan. Tam gori na višini so meketale ovce in prav tja gori sem pohitel, da vidim spet enkrat sončni vzhod na planini.

Trudoma sem se porival kvišku med strmimi pečini, dokler se ni odprla pred menoj vsa pokrajina, razkošna v zelenju, ki je bilo to leto tako bohotno radi obilnega deževja. Prav tedaj si je sončna obla začela utirati pot iz ozorja in mi dala zadoščenje, ki ga nisem še doživel, kar sem zapustil slovenske planine. V mojem podnožju so meketale ovce, dalje doli je bilo čuti zamolkla sledove človeškega dela v azilu, vse drugo pa je svečano molčalo in pozdravljalo v mlado jutro kakor s prtajeno jutranjo molitvijo.

Kmalu sem moral prekiniti to lepo idilo in kreniti nazaj. Tedaj sem se kar nenadno zavedel kritičnega položaja, v katerem sem bil.

Za menoj zaprta pot. Gori sem pač priplezal, toda doli, — to je druga stvar. Kam naj krenem? Pred menoj zijoč prepad . . . Samo en izhod sem našel. Tja le bo treba. En dober skok, pa bo . . . Premeril sem razdaljo in se pognal . . . Zmotil sem se za pol metra v mojem računu. Bilo je dovolj in preveč. Samo angel varuh me je zadržal, da nisem telebnil v prepad . . . Tri ure potem so mi še vse kite trepetale; na rokah in nogah pa so mi ostali krvavi sledovi tiste prenagljene planinske ture.

NEVIHTA

Med tem so se nadaljevale misijonske pobožnosti. Mesto, da bi jaz po mojem načrtu lepo počival, sem moral kovati misijonske govore . . . Ko sem bil zatopljen ob treh popoldne v premišljevanje, je neradno prerezalo vse nebo z ostrim bliskom in tedaj šele sem se zavedel, da se je sredi dneva skoro stemnilo. Oster blisk in doneč grom je oznanil divjo nevihto, katero sem užival, kakor redkokdaj. Saj je že tako dolgo nisem videl v gorah. Bobneče se je vozil gromov voz iz enega brega v drugega in strele so udarjale vse vprek. To je bilo nekaj, česar sem si želel in kar mi je menda Bog dal za nagrado, ker sem sprejel misijonarjevo vlogo.

Vse to je bilo prav lepo. Toda ni pa bilo koristno. Naliv, kateri se je začel, in kateri je trajal celo noč, mi je jako zapletel moje račune, katere sem le težko prav razrešil. Naslednje jutro je bilo treba namreč odriniti nazaj proti Córdobi, toda kako . . . Tudi to se je rešilo. Še enkrat smo se pozdravili z našimi dobrimi sesticami, katere so me povabile, naj še pridem in za več časa in morda bom res šel . . . Kam pač raje in kam bolj ra počitnice? . . .

Kakor da se je vtrgalo nebo, je lilo naslednje jutro brez prestanka in kakor da greva skozi morje, me je popeljal voznik skozi mlakuže, ki so zalile vso okolico. Potegnil me je do ceste, po kateri vozi ómnibus iz Doloresa . . . če bo prišel. Kmalu je zatrobila trobka in že je skozi pršečo meglo pribrel pulman, ki je imel ravno za mene mesto . . . Zares, sto sreč!

Brzeli smo dalje. Da ste videli obraze, ki so kar bledeli v grozi, ko smo vrtinčili navzdol proti Copini čez one viseče mostove. In še slabše je bilo v nižini, kjer je celonočno deževje spremenilo cesto v blatno mlakužo, po kateri je suval pulman sedaj na levo sedaj na desno v vedni nevarnosti, da trešči v prepad pod nami, ali v divje narastlo reko, katera je butala že v cestne nasipe. Slednjič smo le prišli na asfaltirano cesto, kjer sem izstopil da

OBIŠČEM BOLNIKE.

Iz Carlos Paz sem vzel voz proti Santa María, kjer je znamenito zdravilišče za jetične. Tamkaj je tedaj še snoval svoje lepe načrte moj sorodnik Jože Čuk, katerega sem tudi hotel obiskati.

Na podnožju planine, v zeleni dolini nad šumečo reko, sred med bohotnim drevesnim gajem so zgradili celo vrsto pavilijonov, kjer čakajo zdravja in smrti tisti, katerim je jetika vtisnila svoj pečat.

Pričakoval me je Jože Čuk in me veselo sprejel. Upanje je živelo v njegovem srcu, toda iz njegovih oči je že govorila smrt. Bil je to pač poslednji domač obisk, ki ga je doživel pred smrtjo. Mesec pozneje je začutil, da je prišla zadnja ura. Hitro je poklical ženo iz Rosaria, katera je še živega našla, prav toliko, da mu je zatisnila oči. Sedaj že počiva tamkaj na tistem pokopališču, nad katerim kipi v nebo planina, kakor črnovrška gora nad njegovim rodnim domom . . .

Spoznal sem jo v jeseni leta 1936, kmalu po svojem prihodu iz domovine, v San Antonio de Padua, kjer je vodila zavod Hogar Agrícola Modelo. Z menoj sta bila tam takratni naš odpravnik poslov dr. Stojanovič in pokojni gospod Kastelic. Sestra Marijana je bila takrat že peto leto v Južni Ameriki. Še poprej je bila nekaj časa v San Lorenzo. Kmalu po tem našem obisku, decembra meseca, je prevzela na prošnjo uruguayskega Consejo del Niño vodstvo deklisknega zavoda Hogar Agrario v tukajšnji pokrajini Canelones.

Hči zelo pobožnih starišev, ima tudi brata župnika v ljubljanski škofiji, se je rodila leta 1884 v Ljubljani, kjer si je po končanih licejskih študijah že služila kruh kot uradnica odvetniške pisarne. Kmalu se je pa odločila za redovniško življenje in je bila sprejeta leta 1909 med naše šolske sestre v Mariboru. Štirinajst let je delovala v zavetišču za služkinje v Aleksandriji v Egiptu, kjer je preko šest let bila tudi za predstojnico. Po kratkem bivanju v domovini, že 47-letna, z bogatimi življenjskimi izkušnjami, je prišla v Ameriko.

Imel sem priložnost, opazovati prav blizu njeno delo tu v uruguayskem Hogar Agrario. Sam sem prišel kmalu potem v Montevideo, ko je ona bila prevzela vodstvo te nove ustanove. Kdor obišče danes Las Brujas, to je okolico, kjer se nahaja ta zavod, si ne more predstavljati, da je ta pokrajina bila pred osmimi leti še skoro pusta divjina. Takrat je bilo v vsej okolici le malo "ranchov", danes je vse obljudeno, skoro vsa pokrajina že lepo obdelana. Hogar Agrario je dal močno pobudo, da se je pustinja spremenila v kratkem času v kulturno deželico.

Res je imel v istih poslopih, v katerih se danes nahaja zavod, že pred 50timi leti predsednik-diktator Máximo Santos, zelo prebrisan, a ne prav ljubezniv gospod, svojo poletno rezidenco. Ali po njegovi smrti je velikansko premoženje šlo skozi razne roke, bilo je čimdalje bolj zanemarjeno in porazdeljeno, dokler ni Consejo del Niño kupil glavnih poslopij in 112 hektarjev zemlje v svoje namene.

Težkoče, na katere je naša sestra Marijana ob svojem prihodu v to pustinja naletela, so bile obupne. Dekleta, ki naj bi jih naše sestre tu vzgajale, takšna, da nihče ne bi verjel. Nastavljenci, ki naj bi vodili gospodarstvo in obdelovali zanemarjene njive, orali ledino in skrbeli za prepotrebne nove nasade, popolnoma nesposobni in nezanesljivi.

Edina tolažba je bila sestram v težavnem začetnem položaju še precejšnje razumevanje njih prizadevanj od strani predsedstva te državne ustanove in opora, ki jo je sestra prednica našla v dobrem, sedaj že pokojnem direktorju José Pedro Rodríguezu, ki je prihajal, če mu je le bilo mogoče, po dvakrat na teden pogledat in se pozanimat za zavodove potrebe iz 36 km oddaljenega mesta.

Tlakana cesta je takrat prenehala šest kilometrov pred zavodom, do njega je peljala poljska cesta. Kaj to pomeni, ve le, kdor je živel v tukajšnjih podeželskih razmerah. Če je par ur deževalo, je bila ta poljska cesta radi nemogočega blata za avtomobile po par dni neuporabna. Če je dež trajal več dni, se po cele tedne ni moglo do zavoda. Včasih so tudi potoki na raznih krajih cesto popolnoma preplavili.

Primoran po prošnjah sestre Marijane, ki jo je podpiral takrat še pomožni nadškof mons. Barbieri, — kako bi se bil mogel upreti takim prošnjam? — sem že takrat hodil k sestram v zavod maševat iz Montevidea. V deževnem vremenu je bilo prvi čas treba jahati zadnji kos poti na konju, ki je imel že takrat častljivo starost, menda še sedaj živi stari "Negro". Kasneje je zavod obogatel za neko neznansko visoko dvokolesno vozilo, v katerem sva bila z voznikom vsaj kolikortoliko varna pred dežjem, če že ne pred zimskim mrazom.

Pri hiši ni bilo niti dovolj mleka, pri takšnem premoženju. Saj ni bilo dovolj živine in kar je je bilo, je bilo za pod nič. A sedaj po komaj osmih letih morajo tudi najzaazrienejši nasprotniki redovnic priznati, da ne bi noben drug človek ta-

La R. M. Mariana con el R. P. David Doktorič en el parque del Colegio que Ella dirigía.

UN GOLPE DOLOROSO sufrieron las Rev. Hermanas Franciscanas yugoslavas. En Montevideo murió el 22 de octubre la Rev. Madre MARIANA LONČAR, Superiora de la Casa que hay allí. Una gran educadora terminó su sublime misión, sentida por sus Hermanas y alumnas y bendecidos sus restos mortales por el mismo arzobispo de Montevideo Mons. Barbieri.

kega dela dovršil, kakor se je napravilo v tem zavodu po prizadevanju naših požrtvovalnih šolskih sester pod vodstvom neumorne sestre Marijane.

Ko sem se pred tedni odpravil v Buenos Aires, sem sestro prednico obiskal v tistem kotu bolniške dvorane, kjer je težko bolna v hudih bolečinah, vsa ubožna, med najrevnejšimi, čakala odločitve božje Previdnosti. Rekel sem ji v šali, da me mora počakati. In še sem jo videl živo. Počakala me je in čeprav strašno izmučena od bolečin, me je vsa ginjena z veseljem pozdravila.

V nedeljo, 22. oktobra, kmalu po polnoči, me je kaplan bolnišnice po telefonu obvestil, da je svojo lepo dušo izročila Bogu, svojemu Stvarniku. Sledeči ponedeljek smo jo nesli k večnemu počitku.

Slovesno pogrebno sveto mašo je pel predstojnik južnoameriške kapucinske province, P. Bernardo de Buenos Aires, v kapeli sester kapucink. Med sveto mašo so k svetemu obhajilu pristopile razne gospe visoke družbe, prijateljice pokojne, zraven naših sester, drugih redovnic, in vse njene gojenke.

Od tam je šel spreved na Cementerio Central, kjer smo jo položili k počitku v grobnico sester kapucink, kakor je bil odredil sam gospod nadškof.

Ob njenem grobu smo stali zraven gospoda nadškofa, mons. Barbieri, razni duhovniki, zastopniki ustanove Consejo del Niño, naš konzul Mirko Šorš z gospo, veliko prijateljico in občudovalko pokojne, številne redovnice in razni rojaki Slovenci. Vse nas so pa ganili najbolj objokani obrazi deklet, njenih gojenk, ki so v njej izgubile ljubečo in skrbno mater.

V Tvoji smrti zvenil nam prelep nebeške modrosti.

slovenske zemlje je cvet.

V treh delih sveta si duhtela

z vonjem svojih kreposti.

Poti ni bilo Ti mar

človeške učenosti,

a vso prevzel Te je čar

K Mariji vodila si srca dekliska
da raiska jih Mati deviška
še bolj bi razvnela
k ljubezni do Jezusa,
v kateri zdaj sama zgorela
si vsa.

David Doktorič.

Pozno popoldne sem brzel proti Córdobi mimo jezera sv. Roka, v katerem so zajeli vodo za napaianje Córdobe in za električne naprave. Romantična je dolina po kateri se vije železnica nad divjo reko, ki je bila tisti dan vsa pobesneta od silnega daževja preteklo mčči.

Mimo Calere, kjer živi Andrej Lah smo brzeli dalje in pristali v Córdobi, kjer me je čakal še en dan, katerega sem namenil obisku v Alto Gracijo, kamor sem tudi res pohitel. Andrej me je iskal tako, da me ni našel. Ko pa sem prišel v Alto Gracijo in stovil pred Zornovo hišo, sem doživel neverjetno presenečenje: pred menoj

je bil Andrej Lah, ki je vedel, da sem tja namenjen in tako sva se tamkaj našla in preživela eno prijetno popoldne skupaj in z rojaki v Alti Graciji. Še en prijazen trenutek v "Slovenskem domu" pri Roliču in Abramcu... Lepi spomini na "córdobski kras" in na rojake...

Naslednji dan sem postavil piko mojemu potovanju. Nekaj minut pred polnočjo sem bil že v Buenos Airesu, kjer me je čakal moj prijazni župnik z avtomobilom v Retiru, na mojem domu pa me je pričakalo moje vsakdanje delo...

Dve prelepi slovesnosti smo doživeli pretekli mesec. To sta bili slovesnosti nove sv. maše, ki smo ju imeli na Avellanedi in Paternalu.

Novomašnik je prišel 6. oktobra o polnoči iz Córdoba, kjer je bil posvečen v mašnika in se zadržal nekaj dni med znanci svojih mladih let v Malagueñi, kjer je njegova družina živela od začetka, ko so prišli v Ameriko iz Altare pri Pulju in Istri.

7. oktobra sta na novomašnikov dom pohitela g. Doktorič in Hladnik, kjer sta spoznala družino in kjer je dobra mamica takoj pogrnila mizo za kosilo sinu novomašniku in obema gostoma. Vsa družina je bila zbrana, da je bilo veselje videti tri odrasle brate, rojene v Evropi, eno sestro in enega brata, ki sta rojena v Argentini. Oče in mati sta pač vsa srečna doživela prvi obisk svojega sina-duhovnika in dveh duhovskih tovarišev.

Dogovorilo se je vse za naslednji dan ko je bila

NOVA MAŠA NA AVELLANEDI.

Bratovščina Rožnega Venca je izročila skrb za obed odboru štirih (Ludvig Šeruga, Franc Bojnec, Leo Lah in Janez Hladnik).

Ob napovedanem času je bilo že vse na mestu. Prihiti je č. g. Kisilak: iz La Plate je prišel č. g. Zmet, David Doktorič in Hladnik.

Z vso svečanostjo se je izvršil vhod v cerkev, kjer je novomašnika z lepim pozdravom sprejela Krajcarjeva Maričika in polna kapela. Pevci pa so zapeli "Novi mašnik bod pozdravljen".

Vidno ginjenji so bili novomašnik in njegovi, ki so doživeli tako lep dan med brati Slovence, ko so slišali prelepo pesem, s katero je zapel ta dan zbor.

V novomašnem govoru je g. Doktorič očrtal veličino duhovniškega dela, njegove nesobične žrtve in odgovornosti polno nalogo.

Po končani maši smo pohiteli na kraj obeda. Med obedom je izrekel napitnico g. Hladnik, ki je razložil rojaku, katerega niti poznali nismo preje, kaj pomeni "domovina". Njemu, ki je naše zemlje sin, doslej nepoznan, smo v daljni tujini napravili prav mi, njegovi rojaki veselje, da se zavé, da je domovina res nekaj, da je nekaj lepega, nekaj svetega in je to naše veselje z njim veselje njegove domovine, ki se ob enem z njim in z njegovimi stariši in brati veseli njegove slovesnosti. Pač največji dan njegovega življenja je dan njegovega mašništva. In prav domovina je, katera mu hoče veličino tega dne še povečati, da mu bo ostala za vedno globoko v srcu zapisano, kako so ga njegovi rojaki lepo počastili in se z njim radovali.

Vstal je nato novomašnik. Njegova spokorniška postava, suha, sloka, dostojanstvena oseba, je prilepila nase vse poglede in že smo bili vsi očarani od njegove krepke, močate, govorniške besede, s katero se nam je na prelep način zahvalil za veselje tega dne in izrazil svoje nepozabne vtise, katere bo vsikdar nosil s seboj, ko se bo v molitvi spominjal tega dobrega naroda, ki tako vredno nosi slovensko ime in, ki dela čast Jugoslaviji v tej deželi.

Med tem je teklo dalje, prav izbrano kosilo in še vesela pesem se je pridružila in se ni ustavila vse dolej, dokler se nismo dvignili, da pohitimo na popoldanski cerkveni del.

Zapeli smo litanije in opravili molitveno uro v čast sv. Uršule. Telesu kot dejanje euharističnega kongresa. Tako ubrana in lepa je bila naša pesem, da smo bili sami nase ponosni in vsi z nami so se radovali.

NA PATERNALU

je bila novomašna slovesnost 15. okt. Ta dan so se pa spet postavili pevci. Štiri leta bo menda že, ko so zadnjič zapeli latinsko mašo. Z novo mašo so se pa spet zavzeli in se potrudili. Veličastno se je oglasil novomašni pozdrav, ko smo vstopili v cerkev z novomašnikom, katerega so spremljali stariši in brate s sestro.

Čast novomašnega govornika je prevzel č. g. superior Očetov Kamilov p. Gaspar Cañada, ki je orisal veličino mašništva z besedami svetega pisma. V človeških očeh in po svoji lastni moči ni duhovnik nič več kot katerikoli človek. Niti svetnik ni, temveč podvržen vsem človeškim slabostim, proti katerim se mora prav tako boriti kot vsak zemljan, le, da je njegov boj še bolj trd, ker ga skušnjavec še bolj išče, ker ob enem z duhovnikom vedno potegne v greh tudi mnogo drugih ljudi ter škoduje božji stvari bolj kot padec drugih zemljanov. Veličina duhovnikov je v tem, ker je namestnik Kristusov, ker po njegovih besedi deli Kristus svojo milost, deli svete zakramente. Na njegovo besedo odpusti grehe, na njegovo besedo se spremeni kruh in vino v Telo in Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa.

Velik in mogočen je zemeljski kralj, toda vsa njegova moč je le človeška in, če je še tako mogočen, mora poklekniti pred duhovnika in od njega šele more dobiti odpuščanje grehov, ki mu zapirajo pot do Boga.

Ni je sile, katera bi mogla razbremeniti grizočo vest, katera bi mogla pomiriti umirajočega, katera bi potolažila trpino. Božja beseda iz duhovnikovih ust, beseda večne resnice, odrešujoča beseda svete odveze, pomiri zemljana in mu odpre pot v kraljestvo božjega miru.

Prelepo je dovršil svoje delo zbor in po končani sveti maši smo pohiteli k sestram, kjer so že čakale pogrnjene mize. Poleg novomašnika, njegovih bližnjih sorodnikov in duhovnikov, so sedli k mizi pevci in pevke in nekateri gostje, ki so prihiti od drugod. Tako je bil med nami g. Rubes, konzul iz Rosarija, ter Gasperlin, ki je prihitel iz daljnega Chubuta.

Skrb na kuhinjo so imele gospe Cotičeva, Kerševanova, Trampuževa in Grežerjeva, ki so imele polne roke dela in na prečuden način z malo kuhinjo, ki so jo imele na razpolago, obilno in izborno postregle 60 gostom, ki smo napolnili mize. Marija Grežerjeva in Čebrova Vida sta se pridno vrteli s krožniki v roki, Stanko Troha in Bojan Čebrova sta pa tešila žejo, ki jo je topli dan delal v suhih grlih.

Kar prenapro je tekla časa. Po nekaterih prijaznih napitnicah in ljubeznjivi zahvali novomašnikovi smo se dvignili in odhiteli na popoldanski del programa, na slovesnost evharističnega kongresa, polni prijetnega zadoščanja.

ZAHVALA NOVOMAŠNIKOVA.

G. novomašnik Miguel Juan Viskovich je sporočil, sledečo zahvalo:

Doživel sem veselje, do katerega nisem imel pravice, pa me zato tem bolj radosti.

Najprej se zahvalim vrlim rojakom na Avellanedi, kateri so mi pripravili tako lepo slovesnost. Prelepo veselje sem imel ob njihovih pesmih, ki so me spominjale pesmi, ki sem jih slišal nekoč doma. Zahvalim se častitim g. duhovnikom, g. Doktoriču, Zmetu in Kisilaku, v katerih sem našel tako dobre duhovske sobrate, posebno pa se zahvalim gospodu Hladniku, kateri je vso novomašno slovesnost pripravil ter č. g. Doktoriču za prelep nagovor.

Ne vem, kako naj se zahvalim tistim, kateri so imeli skrb za obed. Vse je bilo tako lepo izbrano pripravljeno, čeprav preprosto, pa vendar tako okusno. Zato naj se zahvalim gospodom Šeruga, Lah in Bojnec, ter njim, ki so imeli skrb v kuhinji in na mizah s postrežbo.

Zahvalim naj se Maričiki Krajcarjevi za njen prijazen pozdrav in vsem dobrim rojakom, ki ste mene in moje stariše ter brate tako ljubeznjivo sprejeli in postregli.

Zopet sem dolžan iskreno zahvalo rojakom, ki ste napravili tako lep novomašni praznik na Paternalu. Najprej častitim sestram, ki ste tako okusno okrasile oltar in dale na razpolago tudi hišo in kuhinjo za banket. Častitemu gospodu superiorju P. Gaspar za prekrasni nagovor, pevcem, ki so tako dovršeno zapeli, rojakom, ki so se tako številno vdeležili, in nadalje vsem tistim kateri so imeli opravka s pripravami za banket in s postrežbo pri mizi. Gospej Cotič, Kerševan, Trampuž, Grežer, gospodični Mariji Grežer in Vidi Čebrova, gospodu Stanislavu Troha in Bojanu Čebrova in tistim kateri ste postavili streho in g. Mihelju, ki jo je posdil, vsem tem najiskrenejšo zahvalo.

Nimam s čim poravnati mojega dolga do vseh, zato pa se bom s hvaležnostjo spominjal pred oltarjem vas vseh in prosil nad vas božjega blagoslova.

Nazadnje je tako lepo zahvalo gospodom Hladniku in Doktoriču, ki sta mi tako lepo pripravila dneve mojega kratkega bivanja v Buenos Airesu, ki sta me popeljala tudi na izlet v Padovo, kjer se zahvalim častitim sestram in v Recreo Evropa v Tiare, kjer so nam tako gostoljubno postregli rojaki.

Vsem stotera hvala in zagotovilo mojih molitev.

Miguel Juan Viskovich.

Novi mašnik, podobice svete vsem. Vsak: "Kako lepe sličice" se je veselil.

A le besedi ljudno vsakemu se, on je namreč iz psalmov tole geslo silil.

"Da si me, Gospod, ponižal, mi bilo je pa vsaj tako, mi Bog, pravičnost Tvojo sem spjal." —

"Da postal spošti mašnik, ni ponižanje, pač pa te Gospod povisil je nad anđele."

Se smeje, prijatelj mladi mu tako veli. On pa z rameni skomigne, misli svoje silil.

Saj še sam, tekel, jasno naj ti žal ne bo, zbral kako daleč za geslo je besede te — —

Iz mladeniča postal je že prileten mlaj, trnjev našel v življenju, kaj pa, več krož.

Ko čez mnogo dolga leta gleda zdaj mlaj, mi pomen bleda preroških jasn je sedel.

Če te včasih kaj poniža, naj ti žal ne bo, Bolj spoznal si pravičnost boš Gospoda.

David Doktorič:

Slika kaže rojake zbrane po končanih vseh na Avellanedi ob polni nove maše.

Después de la Hora Santa en Avellaneda el 8 de Octubre, con el R. P. M. J. Viskovich, que rezó ese día allí su Primera Misa.

NEKAJ ZA STARIŠE

O SKRBI ZA TELO.

Pogovarjali smo se že veliko o notranji vzgoji človeka; a tudi zunanje vzgoje, vzgoje telesa, ne smemo zanemariti. Star rek pravi — Zdrava duša v zdravem telesu. Dasi ta rek ne more veljati kot splošno in do celja veljavno pravilo, se je vendarle dostikrat že izkazalo, da so telesno zanemarjeni otroci propadli tudi duševno.

Duša in telo sta tesno spojena: duša daje telesu življenje; duša vidi, sliši, čuti po telesu. Telo torej ni le bivališče duše, marveč tudi njen pomočnik, njeno živo orodje. Telo je deležno veselja in trpljenja, pa bo tudi blaženosti ali kazni, kar bo že prisojeno duši. Ker torej telo pomaga duši tudi v nadnaravnem redu, pri delu zveličanja, ker posreduje duši s prejemom svetih zakramentov nadnaravno življenje milosti, ker si s telesnim trpljenjem nabira duša nevenljivih zaslug za nebesa, je naša dolžnost, da imamo to telo v spoštovanju in v čislih. Sv. pismo pravi o telesu, da je tempelj, svetišče Svetega Duha, dokler je namreč človek vsaj brez smrtnega greha. Že ta misel sama nam narekuje spoštovanje do lastnega svetišča, ki naj se ne izrablja kot orodje za greh.

Ljubezen do telesa pa ne sme biti pretirana, marveč urejena. Udejstvuje naj se predvsem v skrbi, ki z njo odganjamo in odstranjamo razne sovražnike in vsakovrstne telesne nevarnosti. V mislih imam notranje, skrite izpodjedalce zdravja, notranje morilce, ki jih svetna oblast ne more prijeti, zaseči in kaznovati. Ti notranji škodljivci so razuzdanosti, so npr. razuzdanost, pa tudi nezmerljivost v pitju. Ti izpodjedalci dušnega in telesnega zdravja so zlasti zato tako nevarni, ker imajo zveze z lastnim mesom ter ugonobe mnogo, premnogo mladih bitij. — Da bo imelo telo dovolj odporne jakosti zoper razne skrite zajedalce, da ne postane gnezdišče razuzdanosti, potrebuje primerne negovanja in trezne krepitve.

Kako naj krepimo in utrjujemo telo? V tem pogledu samo nekaj opazk: Hrana bodi zdrava in zmerna; pijača po možnosti brez alkoholnih primesi. Zdravniki kar moči obsojajo preobilno hrano. Preobilica snovi, ki jih človek navleče v svoj želodec, nalaga glavnično za posnejše uničujoče bolezni; neti pa tudi živalsko pohoto in rečedne strasti. Svariti bi bilo posebno pred preobilno hrano, ki vsebuje dovolj beljakovin, ker take jedi v obilni meri zbuja nevarne nagone. Splošno pa priporočajo zdravniki, naj se osebe, ki se jim je boriti s čutnimi težavami, v mesnih jedeh kolikor možno zatajujejo.

Proti alkoholu danes precej grme vsi resni vzgojitelji, a še premalo: kajti to je gotovo, da alkoholne pijače zelo zmanjšujejo energijo (silo) volje in duha, na škodo dušnim in telesnim zmognostim človekovim.

Telo potrebuje svežega zraka; zato si človek mora privoščiti potrebnega gibanja v prosti naravi, zlasti če ga poklic preveč zadržuje v zatohlem prostoru med mestnim zidovjem. — Delo in odmor se morata smotreno merjavati. — Spanje osveži upehane človeške moči in živce. Čezmerno ležanje pa ne pospešuje svetožnosti in bistrosti duha; mlade ljudi preobilno poležavanje rado zanete v protinaravne in nenravne zablude. — Igre in telesna vaje so več ali manj koristne, če se negujejo zmerno in pridno, ker pospešujejo gibčnost in prožnost. Če se telesne vaje izvršujejo v pretiran in strasten šport, postane plemenitost srca in duševna olika, pojavlja se na sirovost in neotesanost.

Kaj pa plesna zabava? — Pouči se o tem iz "Knjige lepega vedenja". Plesno zabavo imenujejo neka-

Predsednik društva Luis Šeruga je 12. oktobra predložil svoj odstop od predsedništva in opravičil ta svoj ukrep z razvidnimi razlogi. Svoje delo je poštvalno vršil in je v času njegovega predsednikovanja naraslo število članov za 50 članov.

Odbor društva je na svoji seji sprejel odstopitev predsednika L. Šeruga in se mu lepo zahvali za skrbno delo, katero je za društvo vršil do zadnje ure in ga prosi, da ostane društvu zvest kot je bil zvest do slej.

Predsedstvo je do občnega zbora sprejel podpredsednik Štefan Časar (Costa Rica 388, Piñeyro).

Izda se zahvala članu Martinu Laki, kateri je odstopil v korist društvu njemu pripadajočo podporo za časa bolezni v znesku 48 S.

Odbor.

teri "gimnastiko (umetno telovadbo) prijetnosti, ličnost (eleganco) gibanja"; utegne pa imeti veliko nevarnosti za dušo vsled načina in okoliščin, v katerih se ta zabava vrši. Večinoma so plesišča — tako trde izkušene in modre osebe — torišča čutnosti in nenravnosti; kajti tu se nakupičijo vsakovrstni naravni in umetni miki, ki omotijo ter očarajo srce in bude grešne nagone. Ples štejejo med stvarmi, ki so sicer indiferentne, t. j. ne dobre ne slabe. Okoliščine, mlada kri, ki je razdražljiva, pijača, stik mladostnih oseb, nedostojna noša, nočni čas — to in še marsikaj je tisto nevarno obeležje, ki stori ples nevaren ter je marsikateremu bližnja priložnost za greh. Noldin pravi: "Pošten ples je sicer sam na sebi dovoljen; kakršen je pa danes, nikakor ni brez nevarnosti za greh, zato bi ga nikomur ne svetoval, pač pa vsem odsvetoval." — Sprehod, izlet v prosto naravo presega vse kinopredstave, vse gostilne, vsa plesišča!

Ples sam na sebi nima torej nič takega, da bi se mu oporekalo. Sam na sebi je pa le tedaj, če bi se en človek sam vrtil po pravilih okrogle godbe ali pa kvečjemu moški z moškim, ženska z žensko.

Kralj David je plesal, kakor pravi sv. pismo: a njegovo plesno gibanje je bilo le izraz verskega veselja in radostnega navdušenja za čast božjo. — Nasproti pa čitamo v knjigi božjega razodenja, da je plesala tudi Herodijada; a plačilo njenega brezsrčnega, dasi samcatnega plesa je bilo še bolj grešno: zahtevala je, po materi nahujskana, glavo velikega preroka in predhodnika Jezusovega: Janeza Krstitelja.

Mimoarede se doteknimo še vprašanja, ali je dovoljen telesni lišp? Da in ne. Če imamo v mislih otroka, bi pritrdili škofu Složku, ki je zapisal ta-le rek: "Železo rja sne, ničemurnost pa otroka." — Zemljo z vsemi dragocenimi kovinami in dragimi kamni, z vsemi dišavami in raznobojnim lepoticjem je Bog ustvaril za človeka, da ga razveseli in mu pomaga doseči večni namen. Vse te stvari sme človek uporabljati v toliko, v kolikor mu pomagajo doseči večno zveličanje. Po tem pravilu je presojal zunanji lišp tudi sv. Frančišek Sal. Ko ga je neka gospa vprašala, če sme nositi razno lepoticje, jo je vprašal: "Ali vam te reči škodujejo?" — "Zavajajo me kolikor toliko v ničemurnost" — pravi gospa. "Da jih pustite!" je bil odgovor svetnikov. To bi bilo prav, če gospa "pa so vseh mojemu možu: niemu vendar smem ugaati." — "Pa jih obdržite!" je razodil modri dušni voditelj. — Dušo pogubiti z nevarnim lepoticjem je prav tako nespametno, kakor obesiti se z zlato verižico. Prvi in bistveni nakit človekov bodi čistost, ki krasi dušo in telo!

Kaj pa moda? Moda bi bila rada gospodovalka sveta; in v resnici se danes ne predpisu tuintam veliko vestneje in točneje izvršujejo nego zapovedi Gospodove, dasi je moda kruta in neumiljena vladarica, ki ne priznava ne telesu, ne duši, ne zdravju, ne lepoti. Pa naj reče kdo, da danes ni smešnih, škodljivih in ardimnih nošenj? In kako malo je ljudi, ki bi bili do dela nedostojni modnim valivom! — Kaj naj rečemo na to? Najlejša moda je in budi preprostost pa dostojnost. Obleka naj bo stanni primerna; lahko je dragocena, a narejena badi tako, da more obetati pred sodbo modrih, treznih oseb. Križiči na dekvi ne pričajo nikoli o zdravem okusu. Zares veliki ljudje, žana in moške bistrega duha in plemenitega srca so se vsekdar odlikovali tudi s preprostostjo v vedenju in noši.

K preprostosti in dostojnosti v obleki spada tudi red, ki ga mnogokje pogrešamo.

EL PANORAMA POLITICO

Después de una lucha de una semana, dominaron las tropas aliadas la resistencia alemana en Belgrado, celebrándose la liberación de la capital yugoslava el 20 de octubre.

El hecho se conmemoró en Buenos Aires con una misa de acción de gracias, que se celebró en la cripta del Santísimo Sacramento, el 22 de octubre, con la aprobación de la autoridad eclesiástica obtenida el 19 de septiembre y confirmada el 21 de octubre al ser aprobado el texto de la alocución de circunstancia.

Creemos innecesario destacar que el acto de la colectividad católica yugoslava no tiene relación alguna con las ideologías que están en pugna en nuestra patria, sino que es una manifestación de satisfacción por el hecho de haber sido expulsado el invasor alemán que injustamente invadió nuestro suelo.

Al mismo tiempo nuestra oración ha sido una súplica para que Dios disponga este hecho para un porvenir feliz de nuestra patria, que todos deseamos ver grande y libre.

Tiene esta guerra otro aspecto anterior a las circuns-

tancias ideológicas actuales. Alemania no atacó a Rusia "por comunista" aunque así lo asegure, porque en tal caso ¿cómo podría explicarse la actitud anterior de alianza con los Soviets? "La cruzada contra los bolcheviques" fué sólo un disfraz, en el fondo está el móvil de "la raza". En efecto, la guerra entre los germanos y eslavos se prolonga desde los tiempos de San Cirilo y San Metodio y el aspecto actual es sólo un episodio, bien cruel por cierto, de esta guerra milenaria en la cual los germanos se empeñan en tener esclavizados a los eslavos.

Tanto el comunismo como el nazismo están basados en un error filosófico fundamental que niega a la persona humana su destino trascendente y organiza a los pueblos sobre concepciones inconciliables con la doctrina católica, es decir sin tener en cuenta su condición de hijo de Dios, ante todo. Los dos han de cumplir su misión providencial en la humanidad y los católicos eslovenos, yugoslavos y de todo el mundo, hemos de pedir a Dios que abrevie a la humanidad atormentada las duras pruebas actuales y que llegue la paz verdadera y la justicia social a reinar en todos los pueblos de la tierra.

UTRGAN CVET

1. novembra je ugasnila blaga mladenka v 15 letu starosti, edina hčerka svojih staršev, ki so doma iz Komna na Krasu.

† MARICA JOŽEFA JAZBEC

je bila rojena 22. novembra 1929. Ob skrbni negi dobrih staršev je pridno napredovala v učenju in bila ponos svojcev in veselje svojih

vzgojiteljic v šoli. Sredi njenega marljivega učenja jo je zalotilo nevarno vnetje trebušne mrene in je umrla na operaciji.

Toplo ljubljeno součenko so spremile na poslednjem potu na Čakarito na dan vseh mrtvih številne prijateljice in učiteljice in premnogi Slovenci.

Saj je bila tudi med nami precej poznana. Bila je pridna sodelavka v dekliškem krožku in v Slovenskem domu. Saj ni še dolgo, ko smo jo videli v slovenski narodni noši, lepo kot nagelj in nasmejano kot makov cvet.

Dokončala je svojo življensko nalogo. Z mirnim vzdihom je svojo nedolžno dušico izročila Bogu in pohitela na večne livade, kjer je večna pomlad.

Bridek je udarec za njene starše, toda v vsej boli imajo kapljo tolažbe v zavesti, da je umrla njihova hčerka kot angelček, katera jih čaka v večni domovini; da je rešena nešteti nevarnosti, v katerih umre toliko nedolžnosti. Tolaži naj jih pa tudi sočalje vseh rojakov, kateri sočutimo z njihovo bolečino.

Maša za rajno bo na Paternalu 17. decembra ob 10 uri.

UNA FLOR ARRANCADA. El 2 de noviembre se dió sepultura a una jovencita de 15 años, MARIA JOSEFA JAZBEC, una hija modelo, una compañera incomparable, esperanza de sus padres, única hija y alegría de toda la Colectividad, que la acompañó numerosa en su último viaje. Con un suave suspiro entregó su alma cándida a Jesús el 1° de noviembre.

El cariño grande que gozaba entre sus compañeras del colegio profesional lo demostraron con su gran concurrencia y con las palabras emocionantes de despedida en su tumba.

Se rezará la misa por ella en Av. del Campo 1653 el 17 de diciembre a las 10 horas.

SMRTNA VEST IZ AFRIKE

Olga Čehovin rojena Ferfolja in Srečko Ferfolja sta dobila vest, da je umrla doma v Ronkah že lani v aprilu njuna 80 letna mati.

† MARIJA rojena GERGOLET.

Poročilo je prišlo iz jugoslovanskega vojnega poveljstva, kjer je v aktivni jugoslovanski vojni brat gospe Otilije Lavrenčič, rojene Gergolet, nečak rajne.

V pismu sporoča, da nima od doma nobene vesti že eno leto. Njemu pa se še dosti dobro godi na njegovem mestu.

Podrobnosti o smrti dobre tete ne ve. Samo to pravi, da je doma hudo.

Rajna Marija Ferfolja je bila skrbna mati, ki je odgojila 8 otrok, o katerih se sedaj nič ne ve. Tukaj pa poznamo dva, to je gospa Čehovinova, mati naših dveh pridnih sodelavk gospodičen Darinke in Vande Čehovin, ter Srečko Ferfolja, ki živi sedaj v Santiago del Estero v Monte Quemado.

Sveta maša za rajno bo 26. novembra ob 12 uri pri sv. Rozi.

Dan Samo:

DOMOTOŽJE

KJE SI ZEMLJA RIHEMBERŠKA?

Kje si zemlja Rihemberška? tvoji tihi vinogradi?

Hrasti, gabrovi gozdiči?

vse dišeče po pomladi?

Kje si, rečica Branica?

Polje, Vas, Cvetraž Lojevi? —

Imena vaša bolečine,

v srcu mojem so odmevi.

Šepetajo si pravljice,

cerkve bele ob domovih

razpršene po bregovih

kakor bele golobice.

In z neba nebrojno zvezdic,

ploho biserov rosi:

kamor srce, bolno trudno,

brez prestanka hrepeni.

Tiho žubori Vipava.

Čavnu spremljevalka zvesta, ob nji pelje bela cesta, tovarišica nje sanjava.

Od vrbovja do topoli, bele megle tkejo sanje, v noči, slavec spleta vanje pesmi, svoje srčne boli.

O, Vipava, k tvoji strugi moje misli si želijo, k tvojim valom, mojim drugim moje želje hrepenijo. V noči, mirni, ko vsi spe, moja duša tam vasuje: ko se zora približuje žgoče pečejo solzé. — — —

MISIJSKI POZDRAV!

7. novembra sem srečno prihitel iz Ekvadorskih pragozdov, kjer imam veliko misijonsko nalogo. Obenem pa vas, dragi rojaki, prav toplo pozdravljam in se iskreno priporočam vaši velikodušnosti, ker moje delo potrebuje ne le božjega blagoslova in molitve, temveč tudi denarne podpore za delo krščanske ljubezni med divjaki.

Mirko Rijavec.

Bajo el Sol Libre

QUINTO CAPITULO

Ya con la aurora, todo Bizancio se agitó por la huida de Iztok y Epafrodit. Como el incendio de la pampa que extiende el huracán, se diseminó secretamente la narración de los hechos de la noche pasada, y se extendió por toda la ciudad. Como un ascua encendida, tocó a los clientes ante las puertas de los respetables consejeros y pretores, de los ricos senadores y los astutos comerciantes. Como un demonio aullador, llegó al Campo, a la cueva de los perversos, en el Cuerno de Oro, se dispersó por los foros y se deslizó por entre la gente, a lo largo de la calle Central. "Iztok — Epafrodit", murmuraban temerosos los pálidos labios de los honorables ciudadanos, en cuanto se despertaban del sueño. "Iztok, Epafrodit", gritaba la multitud enamorada de esos nombres. Iztok, el más glorioso tirador del circo, el hermoso centurión; Epafrodit, el más generoso huésped del populacho en los juegos del hipódromo. El gentío tomó conciencia de haber perdido para siempre el gusto que le habría proporcionado el esloveno Iztok en los próximos juegos, y de que se le había cerrado para siempre la bondadosa mano de Epafrodit. Este amor, nacido de un crudo egoísmo, se olvidó de Bizancio, olvidó que sobre él amenazaba la mano de hierro del poderoso Emperador, que vengaba despiadadamente cada palabra dicha contra su majestad o contra el radiante nimbo de la santa emperatriz. La multitud se olvidó de sí misma. Harapientas, medio desnudas, hervían las gentes a lo largo de la sucia calle desde el mercado de los Esclavos hasta el foro de Constantino. Por la calle Imperial llegaba el griterío de una multitud que desde bajo las arcadas del Tetrapión se acercaba al mercado de Teodosio. El partido de los verdes, diseminó entre el gentío a bien pagados agitadores, para que gritaran contra la emperatriz, amenazaran con los puños al palacio imperial y gritaran: ¡Asesina!

La multitud crecía; como una inundación, cubrió el mármol del foro de Constantino y tapizó las casas vecinas al palacio imperial. Las olas humanas crecían como si surgieran rugientes del suelo. Había miles entre ellos a quienes no les interesaban ni Iztok ni Epafrodit, pero el momento era propicio para dar salida a su odio interior y gritar libremente contra los emperadores.

El palacio imperial, apenas despertado del sueño, se agitó. Azbad fué informado a primera hora de los sucesos de la noche. Él mismo fué al palacio, se enfureció contra los centuriones, golpeó a latigazos a los soldados y envió un comunicado a los Hérules y los Germanos, para que ataran y encarcelaran a todas las guardias nocturnas. Temía a los emperadores y quería cubrir todo para que no se llegara a saber nada. Cuando le informaron de los cuarteles que durante la noche habían desaparecido veinte de los mejores palatinos eslovenos, quienes en la noche habían cabalgado a través de las puertas orientales, engañando a la guardia, montó en cólera. Gritaba orden tras orden, de manera que los oficiales no sabían cuál cumplir primero. Y ahora, todo ese movimiento en la calle. Las cortesanas temblaban de miedo, los eunucos se deslizaban como sombras, temblorosos. Se tapaban los oídos y se escondían por los pasillos. Afuera se agitaba el mar, los gritos alentaban a la multitud, golpes salvajes caían sobre las puertas del palacio imperial.

Teodora se despertó y llamó a Espiridón. Golpeó por primera vez con el martillito de marfil sobre el gong, lo hizo por segunda vez, golpeó enfurecida por tercera vez, el martillo se rompió. El eunuco no vino. Vinieron corriendo las temblorosas esclavas, cayeron de rodillas y suspiraron: "¡Re-vuelta! ¡Revolución! ¡Terror en la calle! ¡Destruyen el pa-

lacio!"

Teodora empalideció, apretó los labios, la negra sombra de sus sedosas cejas se enarcó.

"¡Busquen a Azbad!", exclamó. Las esclavas huyeron de la habitación, en medio de la cual quedó sola Teodora. Los sueltos cabellos caían en oscuras ondas sobre los hombros y el estremecido pecho. Todo su cuerpo temblaba ligeramente, y sus ojos ardían de coraje y de seguridad en sí misma.

Al instante, Azbad estaba arrodillado ante ella y sus labios buscaban el blanco zapatito. La emperatriz separó el pié, olvidó todas las ceremonias cortesanas, golpeó sobre los blandos tapices y ordenó:

"¡Ataca! ¿Qué esperan?"

"Preclara emperatriz, mar de gente — guardia débil" — Azbad dijo con palabras entrecortadas y no se atrevió a mirar a la emperatriz que estaba como una amazona con el puño levantado sobre él.

"¡Ataca, ordené! ¡Mata y degüella a la muchedumbre y busca ayuda en el campo! ¡Vete!"

Azbad ordenó libertar inmediatamente a los encerrados palatinos y con todos los guardias salió al ataque. Su hermoso corcel corcoveó cuando lo condujo contra la multitud. Los fuertes hérulos levantaron sus mazas, las armas abrieron ríos de sangre, el gentío se separó y un griterío salvaje se levantó en el ancho foro. Azbad movía rápidamente su decorativa espada, cuya punta apenas si alcanzaba a tocar las cabezas de la muchedumbre. Cuando lo reconocieron, lo atacaron con una lluvia de piedras y ladrillos que tomaban del depósito preparado para la iglesia de Santa Sofía. Donde se movían los hérulos y los germanos, la gente se retiraba. Como atrás había una inmensa multitud, los fugitivos no podían huir, pues las ondas humanas los arrojaban sobre los patineros. Las gentes enloquecidas arrebatában las lanzas a los soldados y las rompían, les rompía las bridas de los corceles y cortaba las riendas. Azbad golpeaba, de manera que rojas fuentes brotaban todo alrededor. El caballo se enfureció. Los más audaces sujetaban a Azbad por los estribos, lo tiraban por los pies y gritaban: ¡Al suelo con el adúltero! ¡Es el amante de Teodora! ¡Arrojó a Istok a la cárcel! ¡Mató a Epafrodit! ¡Muerte para él!"

La mano de Azbad se cansó, la siniestra buscaba las crines del caballo. Era un diestro jinete, pero se caía de la silla; pedía ayuda, pero los palatinos no podían llegar hasta él. La multitud los mordía con los dientes, las lanzas estaban quebradas; debido a la confusión, muchos de ellos no pudieron sacar las espadas de las empuñaduras. Azbad se estremeció en la seguridad de estar perdido. Si lo llegaban a arrojar del caballo, lo aplastarían y lo ahogarían. Hundió los estribos en el caballo. El magnífico animal relinchó dolorosamente, se abalanzó contra los cuerpos y las cabezas de la salvajina, como si nadara sobre un mar.

En ese momento se oyeron las trompetas de la caballería pesada. La muchedumbre acalló. La calle imperial refulgió de corazas, la multitud gritó y se dispersó.

"¡Belisario, Belisario!"

La cólera se transformó en temor, todos los caminos laterales, todo el Valle de Lágrimas, el mercado de Esclavos, tragarón a las gentes y Belisario no golpeó ni una vez con su espada. En unos segundos, la plaza estaba vacía; muda; la gente desapareció tan pronto como antes había aparecido.

Esa misma tarde, el Emperador llamó a consejo a los más respetados senadores e invitó a Belisario y a Azbad. A la reunión asistió también Teodora.

"Vieron y oyeron esta mañana, cómo se levantó la temeraria muchedumbre y se arremolinó contra el palacio del Santo Emperador. Alimenté a la nación como alimenta Dios a los pájaros del cielo, pero los pájaros agradecen al Hacedor, y la nación se sublevó e insultó al señor de la tierra y del mar. Hablen, ¿dónde se esconde el mal, quién es el agitador

que condujo a la multitud? ¡Por la Santa Trinidad, que muera!”

La rueda de senadores calló largamente en señal de profundo respeto. Cuando con su silencio expresaron cuán santas les eran las palabras que llegaban de los labios del déspota, se levantó un anciano senador, apoyó la rodilla en el suelo y dijo:

“¡Preclaro Emperador, vencedor del Africa! La revuelta la levantó Epafrodit.”

Los senadores retenían la respiración y miraban a Justiniano como a una deidad.

“¿Epafrodit? ¿El acusado? ¿En “custodia libera”? Azbad, “magister equitum”, ¿ese revoltoso griego todavía actúa?”

El senador que estaba arrodillado ante el trono imploró con los ojos permiso para hablar.

“¿Continúa, respetable anciano!”

“La piedad del supremo déspota permita a este siervo entregarle estos pliegos, que un esclavo de Epafrodit me entregó a la mañana.”

El senador sacó de entre sus trajes los pergaminos.

“¡Secretario, toma y lee!” El secretario rompió los sellos de la carta, dirigida al emperador.

“Poderoso déspota —”

El secretario calló, sus manos temblaban. El emperador le dirigió una aguda mirada, las secas manos se asieron fuertemente de los brazos del trono.

“¡Secretario, lee! Sé que se levanta de la carta el lamento de un perro. Eso no le importa al señor. ¡Continúa!”

“Poderoso señor, hambriento monstruo, hombre sanguinario.”

Los senadores apretaban los pechos, se tapaban los oídos y se santiguaban. Teodora empalideció, el dorado nimbo tembló sobre la cabeza, el broche, sobre el agitado pecho, se estremeció.

“¡Calla!”, gritó al secretario.

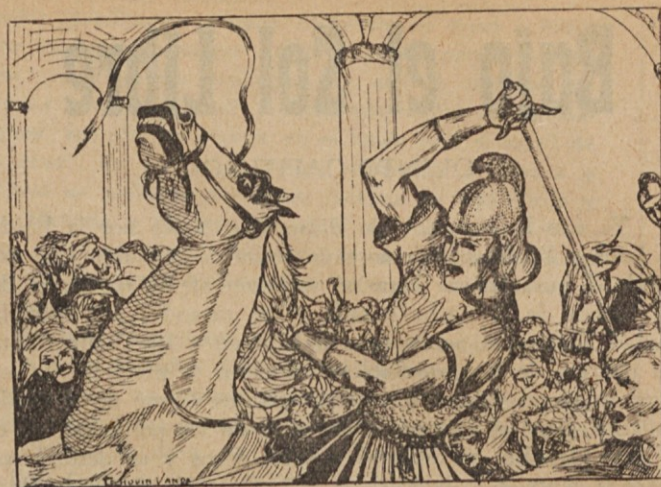
“¡Lee!”, repitió con voz fría el Emperador. “Que la santa Emperatriz se atestigüe de cómo la acompaña la divina sabiduría. ¡Si la habría escuchado y encerrado a Epafrodit, no saldría esta podredumbre de su boca! ¡Perdona, emperatriz!”

El secretario continuó:

“En la noche antes de mi muerte, vengo a tí, sangre bárbara, para despedirme. Con clara obediencia diseminé tontamente millones para el déspota. En pago me persigues. ¿Por qué? Porque te ordena una prostituta, porque te enredó una pecadora, hija del cuidador de osos. También a ella le dí presentes y se coronó de laureles a mi cuenta. Cuando comencé a luchar contra ella, cuando salvé a Irene pura como Susana, cuando Cristo Pantokrator dió ánimos a Iztok para arrojar de sus brazos a la pérfida Teodora, juré mi perdición. Acepté esta condena. Pero antes arranqué a Iztok de la cárcel y lo devolví a los bárbaros. Hoy probablemente el pueblo temostró a quien quiere más, a tí o a mí. Tú tienes el sable y yo el amor. Con esta hermosa conclusión terminó mi camino. Mis sensibles nervios, nacidos en la tierra griega del perfecto arte, no soportan más tu brutalidad. Cuando leas esta carta, sabe, que estaré hundido en el fondo de las aguas griegas, con mi más hermoso velero y todas mis piezas de arte. Si te arrastra la codicia, ven a buscarlas. Mis posesiones hace un año están vendidas según lo indican las leyes, al comerciante Abiatar. Hice ésto por piedad, para que no manches las garras de tus manos. Los documentos legales están adjuntos. — Epafrodit.”

... Todos los senadores se llenaron de espanto. Azbad empalidecía y enrojecía, la mejilla de Justiniano se volvió amarilla como una vela; Teodora cayó sobre el trono y se desvaneció. El Emperador la levantó en sus brazos y se volvió a los senadores y con voz seca, que salía temblorosa de su garganta, dijo:

“¡Satán prestó los dientes del lobo, para morder mor-

AZBAD SE AFERRABA A LAS CRINES DEL CABALLO

talmente a la inocente santa emperatriz!”

Los esclavos levantaron el trono y llevaron a Teodora. El mismo déspota la acompañó.

Cuando colocaron a la inconsciente emperatriz sobre los cojines de seda de su habitación. Justiniano se arrodilló a su lado y colocó una mano sobre su frente. Murmurando, invocando a la Santa Trinidad, llamaba a los apóstoles para que salvaran a Teodora.

Poco a poco abrió los ojos.

Justiniano exclamó: “¡Gracias a Dios!”

“No temas, la fuerza retorna. ¡Oh, huyó el blasfemador!”

“¡Fué por mi culpa, clara emperatriz! ¡Si te habría escuchado!...”

Teodora, con gesto cansado, levantó la mano y lo abrazó.

“Ya que eres apóstol, mi amado, dime si crees en esas blasfemias.”

“Creo en Dios y en tí, pues contigo está Él.”

“Encerré a Iztok para salvarte. Actuaba contra el emperador y ahora está salvado, salvado por un lobo astuto, ¡oh graeca fides!”

¡La sabiduría divina te salva y tras tí, a mí! ¡La divina justicia castigue al suicida en el fondo del infierno!”

“¡No creas, emperador! ¡Graeca fides!”

Teodora apretó los párpados.

“No creo, emperatriz, porque tú lo ordenas. ¡Préndenos al zorro!”

En ese momento llegó el médico de la corte. La emperatriz señaló con la cabeza que ya no lo necesitaba.

“Dormiré.”

“¡Duerme y olvida!”...

En cuanto Justiniano volvió a la asamblea de senadores, Teodora se levantó. Había fingido el desmayo.

“De manera que venció satán, — el demonio que habitaba en él. ¡Maldición sobre el griego!”

Caminaba enfurecida sobre los coloridos tapices. Los labios temblaban. Agachó la cabeza, en ella le zumbaban las terribles palabras de la carta de Epafrodit. La aclaración de esas verdades le parecían como golpes humillantes dados sobre sus mejillas por una mano sucia. Trató de recordar serenamente lo que había oído de la carta. Prostituta — pérfida — bárbaro. Esa vergüenza la había arrojado contra ella, la emperatriz, el astuto Epafrodit. ¡Y esa ofensa la había oído la asamblea de senadores! Los ancianos hombres se encogían y se tapaban los oídos. ¡Hipócritas! Sus corazones en cambio, se alegraban cuando apareció el lodo sobre su santo nimbo. ¿Cómo borrar esa mancha? ¿Callarían los senadores? La reunión era secreta. ¡Bah, secreta! Eso quería decir que uno por uno, al volver a su casa, susurraría los secretos a los oídos de su esposa, y aún antes a los de su amante. Ellas irían a los baños y antes del anochecer comunicarían en

secreto a sus amigas y a la otra mañana hablaría de la carta todo Bizancio en los foros, no abiertamente, pero hablaría.

Teodora meditó, pero no halló medios para tapar las bocas que darían a conocer las blasfemias de Epafrodit.

“¡Que hablen!”, dijo, “El emperador no cree, esto me interesa, no otra cosa.”

Una áspera soberbia le ensombreció la cara.

Sus labios ya no temblaban, se abrieron ampliamente y sonrieron.

“Cuando salvé a Irene pura como Susana”... también esto escribió Epafrodit”, recordó luego. “¡Salvó! ¿Cómo salvó? ¿Acaso no está más entre las cortesanas? ¿Acaso el monje huyó con el bárbaro?”

Este pensamiento la mordió más que la reprimenda de Epafrodit. Todo el veneno de los celos se apoderó de su alma. Todo su temor hacia el emperador, toda su vergüenza ante Bizancio, todo, se derritió como un copo de nieve bajo los rayos del sol. Se sentó sobre los cojines y se dedicó enteramente a preparar planes para vengarse de Irene y alcanzar a Iztok.

Mientras tanto, el emperador resolvía en la asamblea secreta los principales asuntos de estado. Habló sobre el monopolio de la seda, sobre las construcciones, los acueductos, sobre todo de la iglesia de Santa Sofía. No hubo ningún consejero que se atreviera a contrariarlo en lo más mínimo. Al final de la reunión el emperador se levantó y proclamó enfáticamente:

“Todo el mundo sabe que la perseguida reina de los Godos, Amalasunta, buscó en mí refugio y consuelo. El emperador de la tierra la recibió, escuchó sus quejas y le prometió ayuda. Pero, los acontecimientos fueron a favor de la maldad, contra la justicia, y afilaron los cuchillos de los perversos criminales. Cayó la reina, la mataron sus súbditos. Es deber del emperador, que prometió ayuda y que eligió por lema “Guerra a la injusticia y defensa a la verdad”, vengar su sangre. Por eso entrego solemnemente el mando del ejército a las manos del experto Belisario, que castigará la muerte de Amalasunta y librará a Italia de las manos de los criminales.”

Todos los senadores se inclinaron, Belisario se levantó y se arrodilló delante del emperador y luego recibió una vara dorada, que lo instituía conductor de la guerra. Justiniano extendió las manos sobre él y rogó a Santa Sofía para que lo inspiraba y lo cubriera con el espíritu de los vencedores.

En ese solemne minuto, anunció un cortesano haber llegado desde el Odrina y desear entregar al preclaro señor un documento. Lo enviaba el “magister peditum” Orión.

El emperador se volvió a Azbad.

“¡Habla señoría!, ¿quién es este “magister peditum” Orión?, ¿No lo recuerdo!”

Los cabellos de Azbad se levantaban de terror. Iztok había sido nombrado por Teodora y por él — la orden imperial había sido falsificada, para mejor hundirlo. Si lo llegaba a saber el Emperador, el castigo lo recibiría él sólo. Teodora se disculparía.

“¿Magister equitum”, en qué piensas?”

“Que sea el último esclavo del hipódromo si sé algo de este nombre. El mensajero se confunde.”

“¡Trae la carta!”

El secretario se retiró de la sala. El Emperador se sentó sobre el trono, apoyó la cabeza sobre sus huesosos dedos y miró hacia las cortinas por donde había desaparecido el secretario. Todos callaban. Los senadores cubrieron sus bocas con las ricas túnicas para que no se los oyera respirar. Todo Bizancio sabía que Iztok había sido nombrado “magister de los infantes palatinos”. Los soldados habían diseminado la noticia por la ciudad esa misma noche. ¡Y ahora la pregunta del Emperador! Por debajo de su frente espían a Azbad, que enrojecía y empalidecía a ratos, de pavor.

Todos sospecharon que en eso andaba la mano de la emperatriz.

El secretario volvió con la carta. La izquierda del emperador hizo una señal. Rompió el sello y ofreció el pergamino al déspota. Éste movió la mano y ordenó: “¿Qué escribe? ¡Lee!”

“Preclaro emperador.

Por no haber tenido tiempo de despedirme antes, me despido ahora. Te debo agradecimiento por haber aprendido a manejar las armas entre las filas de tus guerreros. Por eso acepta en pago el estuche que adjunto. En él están las piedras del yelmo de Hilbudi. Entérate que lo derribó la flecha de mi aljaba. Ahora vuelvo a mi padre, más allá del Hema, bajo el sol libre, que la cuidadora de osos Teodora quiso apagar por siempre. En pago de éste su cariño volveré yo y conmigo el ejército esloveno. Agradece a la emperatriz esta visita. — Iztok.”

Justiniano no se movió. Sobre la seca palma descansaba la cabeza, en la cara no se movió ni un músculo. Miraba por sobre los senadores a la pared, donde estaba el cuadro de los tres reyes ante Herodes.

Habló despacio, sin mover la cabeza ni pestañear:

“Hoy se abrió el infierno y arrojó un ejército de demonios. Pero no destruirán al emperador. Cristo Pantokrator los destruirá. Belisario, todos los eslovenos deben ir a Italia a luchar. Azbad que elija algunos hérulos y persigan a los eslovenos fugitivos y a éste “magister peditum” — el emperador sonrió — más allá del Hema. Si los alcanzan, que los maten. Si se les escapan, que lleguen hasta los hunos y busquen a Huñús, para que se presente inmediatamente en Bizancio.”

Cuando los senadores abandonaron la sala, un eunuco susurró a Azbad que debía presentarse inmediatamente ante la emperatriz.

Obedeció. Pero temblaba de terror. Apenas escapaba de la cólera del emperador, pues éste no había preguntado más sobre Orión y supuesto que todo provenía de la astucia del esloveno, ya debía enfrentar a Teodora. La cuenta por la huida de Iztok sería pesada.

Humildemente levantó los ojos hasta la emperatriz cuando se arrodilló ante ella y le besó los pies. Pero enseguida los apartó porque en su mirada no había piedad.

“¿Dónde está Irene?”

“¡Huyó!”

“¿Con Iztok?”

“No, santa emperatriz. Una semana antes.”

“¿Por qué no la buscaste?”

“Desapareció como si se hundiera en el mar, sin dejar rastros.”

“Búscala, averigua por ella, paga espías, sino, no te vuelvas a presentar. ¿Cómo vigilabas a Iztok?”

“¡Traición en la casa! Espiridón desapareció con el griego. Fué comprado por el comerciante.”

“Búscalo a él también, y busca a Epafrodit, que nunca se ahogó, ¿No creo en el zorro!”

“Tras Epafrodit envió un velero el preclaro emperador.”

“¡Eso no te pregunté! ¡Vete!”

Arrastrándose se alejó Azbad de la emperatriz y salió, todo maltrecho y humillado, como el más bajo esclavo cuando castigado a latigazos por su amo. Al salir del palacio, ardían las estrellas en el cielo. Enardecidamente conducía a su corcel por los foros, hacia el Campo, a los cuarteles, para vengar en los inocentes palatinos la rabia de la humillación.

En las bajas tabernas, al lado de las cuales cabalgaba, bebían los esclavos de Epafrodit, ahora libres y alegres, por haber cumplido con la última voluntad del buen amo, pues a la mañana habían levantado en el pueblo una revuelta contra los emperadores.

David Doktorič:

V TEH TEŽKIH DNEH

Ti dobri! Ti sladki! Ti reši jih nadlog!
Gospod! Vseh mojih bratov se usmili!
V oporo jim bodi v vsaki sili!
Naš Oče! Naš mogočni Bog!

Moja duša jih čuti,
toliko dragih mi src;
iščem jih, a kje so, ne vem.

Moja duša jih čuti,
toliko zlatih mi src;
kličem jih, ali odgovor je nem.

Iz krempļjev peklenskih
ali so se rešili?
Skozi zločinske nakane
so li se srečno pribili?

Južni vetrovi tako tužno šumijo,
morski valovi se v dalji penijo,
izgublja se v temno meglo
nad njimi oblačno nebo.

Neurje očesu zapira pogled
v sivi, neprodorni nedogled.

Kaj dal bi,
da mi je dano prodreti
narave pretesno okovje!
Da mi je dano leteti
čez širni ocean,
pogledat naše domovje,
kako se jim tamkaj godi
vse te težke, težke dni!

Sredi strašnih grozot oni tam,
jaz pa tu, med milijoni, — sam!

In misel ta me boli
in se mi zarije v možgane,
pa vrta kar naprej in vrti
kakor s svedrom v sveže rane:

Jaz tu sam,
sam na tujih tleh,
sam tako daleč od vseh
in za nje nič ne znam!

In vendar nisem sam!
Saj z menoj, moj Bog, si Ti!
Tudi za nje, za moje drage vse,
Tebi, Oče, izročim vse svoje skrbi!
Med njimi in menoj trdna vez si Ti
in v Tvojem naročju smo vsi!
Ti si naš up, naše vse!

KDAJ ŽALOST BO KONČALA?

Me vprašate, naj vam povem,
kdaž žalost bo končala,
ki, grenka, še predvčerajšnjem
bila je samo naša,
a zdaj ves svet je zagrnila,
iz src veselje vse pregnala?

Kako naj jaz vam to povem,
kdaž žalost bo končala?
Saj ni gorelo le pri nas,
gori po celem svetu,
v plamenih smrt po svetu celem
krvavi ples je praznovala.

Kaj vam v tolažbo naj povem? — — —
Da moja duša to bi znala! — — —
Dal Bog, da kmalu vse solzé
se zopet posušijo,
iznad gorá pa zlatih naših
naj bi le kmalu zora vstala!

El grupo esloveno que se dirige
al Congreso Eucarístico

JEZUS, TI KRALJUJ!

Jezus, gospoduj,
našim srcem Ti kraljuj!
Našim dušam rajsko mana,
sladka nam nebeška hrana,
vseh slabosti nas rešuj,
vsega zla nas obvaruj!

V naši revi nam človeški,
Učenik Ti, naš nebeški,
pot v nebеса razsvetluj,
k sebi v raj nas napotuj!

V Tebi naše bo vstajenje,
naše večno boš življenje,
z milostjo nas napolnuj
in v trpljenju spopolnuj!
Jezus, gospoduj!
Našim srcem Ti kraljuj!

ZDRAVA, KRALJICA MARIJA!

Nad zoro, ki v jutro plamteča vsa vstaja,
pred solncem žareča že vzhaja,
Marija, prekrasna si ti:
Na zemlji vse višje v nebeške višave,
navzgor ti le v dom rajске slave,
tja k Sinu nad zvezde srce hrepeni.
Zdrava, Kraljica Marija!

Marija! Zdaj v solnce odeta si žena,
nad vse si stvari počesčena:
Očetu najljubša si hči
in Sinu si Mati deviška, prezvesta
si svetemu Duhu nevesta,
Kraljica vsega veselstva si ti:
Zdrava, Kraljica Marija!

Po tebi so vrata se rajska odprla,
ki naših jih staršev zaprla
je krivda nesrečna nekdaž.
Na pragu boš večnosti ti me sprejela,
pred Sinom zamé se zavzela,
me k sebi, o Mati, odvedla boš v raj!

Zdrava, Kraljica Marija!

David Doktorič:

TRST, GORICA, REKA . . .

"Bazovica", aprila 1944. — A. F. I.
poroča: dr. Miha Krek, delegat posveto-
valne komisije za italijanske zadeve je
diplomatičnemu uredniku agencije Fran-
ce-Afrique izjavil tole: "Italija se mora
umakniti na svoj polotok. Ta postulat
zahteva najprej izpraznitev Albanije in
ukinitve vseh italijanskih ustanov in
vplivov, bodisi uradnih ali neuradnih. —
Jugoslavija zahteva povrnitev vseh ja-
dranskih otokov in dalmatinskih obalnih
oporišč, ki jih je Italija izsilila z rapal-
sko pogodbo. Zahtevamo osvoboditev
vsega tistega ozemlja, kjer živijo naši ro-
jaki, predvsem Reko, Istrski polotok s Tr-
stom in Gorico in Beneško Slovenijo. Za-
htevamo, da se ta ozemlja, na katerih
živi 600.000 Slovencev, Hrvatov in Srbov
vključijo v meje naše države. Trst in Re-
ka pripadata zemljepisno in gospodar-
sko Jugoslaviji ne glede na narodnost.
Stvarno je Italija vporabljalala te položaja
samo kot odskočno desko proti Balka-
nu in Srednji Evropi. Z bodočo demokra-
tično Italijo bi lahko ustvarili stalno in
uspešno sodelovanje s harmonično izpo-
polnitvijo proizvodnje in potrošnje obeh
dežel. Nikoli več pa ne bi mogli dovoliti
kakršne koli intrigantske in imperiali-
stične politike v našo škodo."

OPAZOVALEC

NAROČNIKI

Zaostali poravnajte naročnino, da Vam
ne bomo s prihodnjo številko ustavili.
Pridobivajte nove naročnike.

ZA TISKOVNI SKLAD

so prispevali: Ružič 2.—, Rozina 1.—,
Trebše 4.—, Malič 1.—, Berdon 1.—, Pan-
goš 3.—, Mavec 1.—, Dobrovič 1.—,
Lapajne 1.—, Savnik 1.—, Berlot 4.—,
Makovec 4.—, Drufovka 6.—, Tinta 1.—,
Kerševan 1.—, Lešnjak 1.—, Lipičar 10.—,
Blažica 1.—, Kocjan 1.—, Hrovatin 1.—,
Trampuš 3.—, Smerdel 1.—, Bonetti 1.—,
Grosar 2.—, Zoržut 1.—, Zrim 3.—, Ga-
špar 1.—, Mlač F. 4.—, Kožuh 5.—.
Prosimo nadaljne prispevke.

NA POTU ZDRAVIA

Sestra Nila Ravter, ki je bila preje več
let vzgojiteljica naših najmanjših na Pa-
ternalu, je pred meseci v Asuncionu ne-
varno obolela.

Na potu v Córdoba je ostala nekaj dni
med nami in je doživela mnogo veselja
z obiskom svojih malih, ki so med tem
postali že celi fantje in dekleta.

Sedaj se zdravi v Córdoba v bolnici
'La Misericordia' v paviljonu 'de las
hermanas' (Belgrano 1500).

Rojaki, ki razumete kako zelo si bol-
nik želi lepe, tolažilne besede, stopite tja
in to naše blago bolnico obiščite.

BEograd OSVOBOJEN

20. okt. je bilo iz Moskve uradno jav-
ljeno, da je bil Beograd osvobojen po
hudi borbi, ki je trajala več kot en te-
den.

22. okt. smo se zato zbrali k slovesni
sveti maši, kjer smo zapeli zahvalno pe-
sem, ki je pa bila seveda obenem to-
pla prošnja, da bi naš narod dočakal
skorajšnjo vstajenje velike in srečne Ju-
goslavije.

Nekdo se je nad tem našim dejanjem
spodtaknil in je mene napadel v "Fede-
ralu". Ker tega lista malo ljudi čita za-

to seveda članek ni zbudil nikake po-
zornosti; le v nelep luč je postavil pisca,
ki ni mogel dobiti drugega mesta, kjer
bi svoj nepotrební nastop objavil. "Fede-
ral" je namreč popolnoma hitlersko gla-
silo.

Obžalovanja vreden je tisti napad za-
to, ker se je sovraštvo, katero moramo
vsi odpravljati, in koplje nove prepade,
katere moramo vsi zasipati, da bo čim
manjša razdalja med Slovenci, Hrvati in
Srbi sedaj, ko je pred nami velika na-
loga, da ustvarimo srečno bodočnost
naše domovine.

Očitki tistega članka so popolnoma
brezpredmetni. Č. g. Oicijalsky, poljski
duhovnik, ki je tukaj vodilna oseba polj-
ske katoliške politike, mi je sporočil, da
moje postopanje odobrava in da obža-
luje neuvidevnost ljudi, ki mešajo "dve
različni stvari". Tudi drugi poljski duhov-
nik, č. g. dr. Dachovsky, profesor bo-
goslovja, ki se trenutno tukaj mudi in ki
je organizator poljskega naroda v južni
Ameriki, odobrava moje ravnanje. Ne sa-

mo to: Saj je bil celo on, ki je zahvalno pesem pred oltarjem intoniral.

Zahvalna slovesnost se je izvršila z odobritvijo tukajšnje cerkvene oblasti, kateri sem predložil v cenzuro tudi moj nagovor.

Ne bom se spuščal v razpravo o tem, v koliko igra v sedanjem boju vlogo komunizem in nacizem. Vsekako ni imela naša zahvalna slovesnost nikakega namena, da daje kako odobravanje komunizmu ali nasilstvom, katera se očitajo našim in drugim komunistom. O vseh tistih dejstvih je D. Ž. ponovno poročalo kot poročevalec, ki ima za dolžnost, da povekar zve, ne da bi s tem mi sprejemali odgovornost za resničnost tistih dejstev, katera obžalujemo, če so obžalovanja vredna.

Pred nami pa stoji eno dejstvo: Nasilne Nemce, kateri so razbojniško vdrli v našo domovino, so izgnali iz glavnega mesta Jugoslavije in upamo, da jih bodo kmalu tudi od drugod. Tega dejstva se po pravici lahko veselimo.

Hitler hiti zagotavljati, da je njegov boj proti Rusiji "križarska vojska proti komunizmu" . . . Samo otroci verjamejo temu. Vsakomur je znano, nam Slovincem pa še prav posebno, da je Hitlerjev boj obrnjen proti Rusiji, ker je slovanska, kajti proti Slovanom gre pred vsem boj nemškega nacizma in boljše vizem ni drugega kot pretveza.

Sedanja vojna je le nadaljevanje tisočletne borbe, katero bori germanizem proti Slovanom in osvoboditev Beograda je le en prizor tega tisočletnega boja; komunizem ter nacizem v sedanji obliki sta le trenutni okolnosti tega boja.

Komunizem in nacizem bosta kmalu dokončala svojo trenutno nalogo, katero jim je božja previdnost odkazala kot dvema krvnikom, da človeštvo na njih bolj jasno sprevidi svojo zablodo, narodi bodo pa ostali in vse to preživeli in tako upajmo, da bomo čakali veliko, močno in srečno Jugoslavijo, kakor smo v naši zahvalni molitvi prosili.

Janez Hladnik

VENCI NA SAN MARTINOVEM SPOMENIKU

Po končani cerkveni slovesnosti 22. okt. je tisočglava množica pohitela v bližnji park San Martin. Deset različnih vencov dragocenega cvetja, ki je bilo razporejeno v narodnih barvah, so položili na njegov spomenik. Javni govori niso bili dovoljeni, pač pa je množica dala dva burna aplavza, enega Argentini in enega Jugoslaviji.

V vzornem redu se je narod razšel in napravil sijajen vtis na celo javno mnenje v Buenos Airesu.

JUGOSLOVANI SO NA POTI V U.S.A.

Avgersa, Italija. — Zadnji teden je odšlo iz Italije proti Zed. državam Šev. Amerike skoro 1.000 evropskih beguncev, največ Židov. Dobili bodo začasni dom v Zed. državah na osebni ukaz predsednika Roosevelta. Po vojni se jih bo najbrže poslalo zopet domov, če se med tem ne ukrene kaj drugega. Begunci so iz 19 raznih držav. Največja skupina je Jugoslovancev in sicer 365, ki so se nahajali v italijanskih begunskih taboriščih, odkar je Nemčija zasedla Balkan.

NOVA MAŠA V LJUBLJANI

Seveda je to zastarela novica. Nova maša je bila v Ljubljani v Mostah pri Slapšakovih 11. jul. 1943. Najmlajši Slapšakov, BOŽIDAR SLAPŠAK, je ta dan pel novo mašo. Poročilo pravi, da se je zbrala vsa družina, razen brata Julija, ki je duhovnik v Sev. Ameriki. Ena sestra, Marija, študira v Padovi medicino, sestra Dora je učiteljica na meščanski šoli v

Skupina vdeležencev novomašnega obeda na Pater-nalu.

En el fondo se ven tres hermanos del Rev. P. Miguel Vis-covich.

Ribnici, Milka je bolničarka v Ljubljani. Ana je bila preje učiteljica v Šent Vidu in živi kot begunka pri stariših, Cita je usmiljena sestra in uči v Lihtenturnu v Ljubljani.

Pismo je prišlo skozi Rim in Španijo na brata Julija Slapšak, ki je kaplan pri sv. Lovrencu v Newburgu, Cleveland.

PARTIZANI RAZBILI ŽELEZNICO

Slovenski partizani so železnico Ljubljana—Trst, po kateri dobivajo Nemci v Italijo svoje zaloge, razbili na petih krajih in vjeli 15 Nemcev.

Partizani so tudi vjeli več Nemcev in so dobili bogat vojni plen, ko so napadli nemški vlak na progi Gorica—Podbrdo.

ODLOMEK IZ PISMA.

(Pisano 24. sept. v New Yorku)

Predsednik vlade dr. Šubašič se na moč trudi, da bi dosegel sporazum. On ima na svoji strani vso Hrv. Kmetisko stranko, in so hrvatski ministri vsi njeni pripadniki. Maček tudi zaslanja Šubašiča.

V Sloveniji so se organizirali "domobranci", kateri vstrajajo na svojem stališču in ne sprejmejo partizanskega programa.

Vendar pa je upanje, da bo bratomorni boj v Sloveniji kmalu končan. (poročilo se nanaša na položaj v agustu). Bivši minister Snój je z odobrenjem Titovim in Kardeljevim in z angleškim avijonom odpotoval v Slovenijo, kamor je imel priti 28. avgusta. (Nismo še zvedeli, če je prišel). Njegova naloga je, da doseže sporazum med domobranci in partizani. Domobranci so se tvorili brez vsake zveze z nobeno politično stranko in so bojda od njih poverjeni za pogajanja župnik Finžgar, profesor Gosar in dr. Šolar. Partizane predstavlja Vidmar.

V Rimu je sedaj budno na straži več odličnih slovenskih mož. Med njimi dr. Janko Kralj, dr. Ahčin, Avsenek, Čiro Zebot, prekmurski duhovnik Godina in več mlajših duhovnikov.

Dr. Kuhar, v Londonu, spet govori na radio BBC in poziva Slovence na spravo, ki je pa zares zapletena stvar, ker partizani groze, da bodo vse brez usmiljenja poklali.

Zaradi našega notranjega zapletka je seoda tudi zunanji položaj naše stvari obtežen. Stvar Koroške in Primorske je v popolnem zastoj. Zveza Slovenskih župnij je organizirala diplomatsken obisk v Washington, kjer so predstavili naše zahteve in jih seveda tudi dokumentirali. Dobili so odgovor, da bodo njihovo zadevo ob svojem času upoštevali. Zvedeli so pa da se o tem doslej še ni nič odločilo.

Kar se Srbov tiče, se Titu upirajo in čakajo, da se bodo podali Rusom. (Kot smo zvedeli iz poročila o osvoboditvi Beograda, je bilo menda res tako,

da je Beograd že Rusom odprl vrata, čeprav so hoteli dati Titu zadoščenje, da bi on mesto osvobodil).

V Primorskem odboru je sedaj Smoldaka, Dalmatincev. Našo slovensko stvar je dr. Krek mnogo bolje poznal in tudi bolje zagovarjal.

Minister Cankar se dobro drži in poziva vse rojake na sodelovanje.

SLOVENSKI DOMOBRAVCI PREHAJAJO K PARTIZANOM

Kot pravi urad za vojne informacije, morala zelo pada v vrstah Hitlerjevih privržencev v zasedenih deželah. Poročilo pravi, da dezertirajo posamezniki ali pa cele skupine slovenske domobranske armade, ki je na strani Hitlerja.

Ti vojaki prehajajo k partizanom z vsem svojim orožjem. Domobranska skupina v okolici Novega mesta je z vsem svojim orožjem prešla na stran svobodne jugoslovanske Cankarjeve brigade. V Rihenbergu pri Gorici na Primorskem je 0 slovenskih domobrancev prešlo na stran jugoslovanske osvobodilne vojske z orožjem in opremo. Prej pa so pobili nemško posadko v Rihenbergu. S seboj so tudi prinesli dva močnarja in deset strojníc.

Od 120 domobrancev v Postojni jih je ostalo samo 24; vsi drugi so se pridružili osvobodilni vojski.

Osvobodilna vojska v Sloveniji straži polja, da jih ne okradejo okupacijske čete. Pred nekaj tedni so Nemci nekatere kašče zažgali, ko so videli, da jih stražijo partizani.

V Žužemberku so Nemci zahtevali od kmetov 30 ton koruze. V dolini Krke je bila žetev končana pet dni prej, kot druga leta. In osvobodilna vojska straži žetev, da je ne odnesejo Nemci.

GREGORČIČEV DAN

Cleveland, O. — 15. oktobra je minilo sto let, odkar je bil rojen najbolj priljubljeni slovenski pesnik Simon Gregorčič. Da proslavimo ta spomin, so clevelandski Slovenci v nedeljo popoldne 13. avgusta priredili v Jugoslovanskem kulturnem vrtu Gregorčičev dan. G. Anton Grdina je pozdravil zbrani narod. Mešana zbor Zvona je zapel primerne pesmi, pesnik Ivan Zorman pa je položil lavorov venec k spomeniku Simona Gregorčiča, v kratkih besedah orisal njegovo življenje in deklamiral preroško Gregorčičevo pesnitev V pepelnici noči. Nastopili so še drugi pevci, harmonikarji, itd. Za Srbe so govorili Rev. Daniel Kozamara, Mara Vukčević pa je zapela nekaj srbskih pesmi.

JUGOSLOVANI SE ORGANIZIRAJO V RUSIJI: TITO DOBIL PRIZNANJE

Washington, D. C. — Vojni obvestilni urad poroča, da je Sovjetska Rusija po-

slala o priliki rojstnega dneva maršalu Josipu Titu, krasno izdelano sabljo, na kateri je vrezano geslo: "Smrt fašizmu! Svoboda narodu!" To je zelo redko darilo, ki ga komu pokloni Sovjetska Rusija, omenja poročilo. Izraža bratstvo in ljubezen med obema slovanskima narodoma.

Druga vest pa omenja, da je bila 30. julija zaprisežena v Rusiji cela brigada Jugoslovancev, ki so se organizirali v Rusiji kot jugoslovanska osvobodilna armada na ruskih tleh. Ta osvobodilna brigada obstoji iz Srbov, Slovencev, Črnogorcev in Macedoncev, pravi poročilo. Slavnosti zaprisege so prisostvovali angleški, ruski in češki častniki. Brigada bo poslana na balkansko fronto, ki bo skušala preko Rumunije ali drugega ozemlja priti v stik z Titovo osvobodilno vojsko.

Ta dogodek kaže, da se Rusija prav živo zanima za zadeve v Jugoslaviji. Do večjega razvoja pride, kakor hitro bodo ruske sile prišle na Balkan, kar kakor izgleda ne bo posebno dolgo. Na Balkan poželjivo gleda najbrže tudi Turčija, morda na prigovarjanje kake druge sile. Toda Rusija je v tem oziru odločna in bo težko dovolila, da bi se smel vrniti na katerikoli del Balkana vpliv turškega polumeseca.

(To poročilo, kakor se vidi je za nekaj mesecev zastarelo, a vsled zanimivosti je vseeno objavljamo).

LEPA 50-LETNICA.

Kranjska Slovenska Katoliška Jednota KSKJ je praznovala v dneih od 27-30. julija v Jolijetu 50-letnico svojega blagoslovljenega delovanja med rojaki. Velikostnost te proslave je povečal tudi čikaški nadškof, ki je ob tej priliki izrekel zelo laskave besede v priznanje slovenskega kulturnega in verskega dela v sev. Ameriki.

Iz poročila je razvidno, da je društvo v 50 letih razdelilo 9 milijonov dolarjev podpore med rojake. Sedaj ima gotovega imetja 5.703.152 dolarjev. Članov šteje 28.539; mladinski odsek pa šteje 11.085 članov.

Ogromno socijalno delo je to društvo izvršilo. A še večje pa je duhovno delo, kajti zasluga te organizacije je, da so stotisoči rojakov ohranili sveto vero, kajti iz tega društva je izšlo največ pobude za stotino slovenskih župnij, katere

vzdržujejo vero med rojaki v Sev. Ameriki.

Zato se tudi mi Slovenci v daljni Južni Ameriki priključujemo častilcem KSKJ ob njeni 50-letnici in želimo še za naprej mnogo blagoslovljenega uspeha.

SLOVENCİ-UJETNIKI V AMERIKI

Collinwood v Clevelandu je imel 27. avgusta posebno doživetje. Med slovesnim zvenenjem so prihiteli, burno pozdravljani naši rojaki vojni ujetniki iz Sicilije, ki so internirani v bližnjem vjetniškem taboru.

V prvih klopek so dobili mesta. Opravili so sv. spoved in prejeli tudi sv. Obhajilo. Nato so imeli med rojaki cel praznik. To veselje so doživeli na prizadevanje g. Ipavca in po posredovanju č. g. župnika Hribarja.

Bili so sledeči: Vinko Kalčič iz Ružic, Drago Čotar iz Rihemberka, Zoro Krševan iz Gradišča, Marjan Rakar od Pulja, Bruno Marušič iz Hrašč pri Postojni, Stan-ko Lipušek iz Sv. Lucije, Franc Resinovič iz Hrpelja, Anton Brajkovič iz Pulj.

Ti so prišli kot zastopniki velikega števila naših fantov, kateri so v istem taboru. ŽALOSTNA ZGODBA IZ CERKNEGA

Iz poročil, ki se nanašajo na dogodke od začetka tega leta do junija. Upamo, da je danes ravnanje partizanov že kaj drugačno. Povzamem samo na kratko vsebino obširnega poročila.

Kakih sto članov "Gregorčičeve čete" je vdrlo v vas Arko zgodaj jutraj. Na vseh straneh so postavili straže in potem šli na delo. Pobrli so vse, kar so našli užitenega ob enem pa so izvali prizore, ki naježijo človeku lase. Po vasi so poiskali nekatere osebe, kateri so bili po njih "obsojeni". Med njimi tudi oba kaplana. Župnika so pustili, menda zato, ker so ga Italijani pohabili. Zaključek tega obiska je bila izvršitev obsodbe nad vsemi obtoženci. 16 je bilo ustreljenih s strojnimi puškami. Oba kaplana pa so ubili s krampom.

Celno šteje kakih tisoč ljudi, z bližnjimi vasi pa jih je kakih 4000. Od teh je bilo na podoben način "likvidiranih" do sedaj že 200.

Upajmo, da so se take zgodbe sedaj že končale.

PISMO IZ DOMOVINE

Jesenice, 21. 3. 1944.

"Draga Rozika!

Sprejmite vsi moje najprisrčnejše pozdrave po dolgem času in po čudnem naključju, če boš pismo sprejela. Ponesrečil se je vaš aeroplan in pilot je srečno pristal in prišel partizanom v roke. Upamo in želimo, da bi srečno prišel nazaj v vaše kraje in tudi to pismo, kar iz srca želim. Kadar jih vidimo v zraku, si mi na misli, kako rada bi Ti kaj sporočila, in sedaj se mi želje uresničile, če bo sreča mila.

Mi Slovenci veliko trpimo pod sovražnikom. Večina ljudi je izseljena v Nemčijo, ali pa so pri partizanih po gozdovih, drugo je po zaporih in lagerjih, na tisoče pa je mučenih in postreljenih. Kar nas je pa doma, smo pa tudi živčno izčrpani od strahu in skrbi, ne glede še na pomanjkanje vsega. Saj ko so prišli, so prav vse pokradli, zdaj pa nam malo delijo na

"SLOVENSKI DOM"

vabi na prireditve, ki se bo vršila
9. DECEMBRA OB 21 URI
v lepih društvenih prostorih
SAN BLAS 1951.

Na sporedu poleg petja in deklamacij je tudi živahna komedija
"LJUBOSUMNOST".

Prostori "Slovenskega doma", ki so lepo urejeni, se nahajajo tri kvadre od križišča Avda. San Martín in Donato Alvarez.

karte. Ali kljub temu vstrajamo v veri in upanju, da bomo rešeni in osvobodjeni. Da bi bilo čimprej konec te morije! Naš narod preveč trpi in krvavi.

Od hčerke mož je bil 42. leta ustreljen, njegovi starši pa izseljeni. Naš je že 2 in pol leta od doma, 7 mesecev pa zaprt. Otroka sta zdrava in luštna. Rada bi Ti dala slike, ali žal ne smem radi varnosti. Tudi brez mojih imen Ti to pošiljam, če bi prišlo v nepravce roke, je po meni. Karla v Ljubljani je ustreljena, Herman partizan, stric umrl.

Velikokrat vidimo vaše aeroplane in želimo, dabi nam že skoro prinesli osvobodjenje. Pozdrave ljubeča Ančka."

PISMO IZ DOMOVINE

je prejela Antonija Kennick v Clevelandu po Rdečem Križu od svoje najmlajše sestre Štefke Verbič, iz Ljubljane. Pismo je bilo pisano 27. januarja 1944. Sestra sporoča g. Kennick, da so starši in brat Josip, ki je duhoven, zdravi, brat Ivan, ki je študiral za profesorja matematike, ter bil 24 let star je umrl, brat Franc, poročnik pri podmornicah, jepogrešan, brat Milč je profesor v Sarajevu, in brat Lojze pa jurist domobranec. Dalje sporoča, da so ona in njeni otroci zdravi.

IZ SEMIČA

je dobila sporočilo Agnes Schmuck, od sestre Kati Jakša, Vertača št. 18, pismo, ki je datirano 11. aprila 1944:

Po dolgem času se oglasim v nadi, da boste to pismo dobili v roke. Mi smo še vsi živi razen Pavla, ki je umrl. Franca in Micka sta pri nas, Pepe je doma, ker ima pokvarjeno roko in je slaboten. Pri tudi. Lojz je bil v vojski, pa je zdaj do Martinovih so tudi še vsi, pri Marnovih Micka je pa v Ljubljani pri Anki. Bila ma bolan. Pri Kovačevih so tudi še vsi, je v bolnišnici, pa zdaj ne more domov. Stublerjevi so tudi še vsi, Francka je že velika, Lojz je zdaj tudi doma, ima tudi roko ranjeno. Mama vedno misli na Ivan-ko in jo lepo pozdravlja. Pri Greglovih so tudi še vsi.

Več nemorem pisati, mislimo pa vsak dan na vas.

SPORAZUM DOSEŽEN?

Po dolgem pogajanju je menda prišlo do sporazuma med jugoslovansko vlado v Londonu in Osvobodilno Titovo vlado, ki je razglasila poziv vsem četnikom in domobrancem, da jih brezpogojno sprejme v osvobodilno vojsko, do 1. jan. in da naj bo ves dosedanjí spor pozabljen.

KROJAČNICA

Franc Melinc

Najbolj vestno boste postreženi!
Oglasite se na Paternalu

PAZ SOLDAN 4844. Tel. 59-1356

VSA STAVBENA DELA

Dovodne in odvodne inštalacije
izvršuje

Luis Daneu

PERU 832 U. T. 34 - 3405

FRANC KLAJNŠEK

v mestu Bs. Aires prvi slovenski konstruktor s firmo. Izdeluje načrte in proračune za hiše in vse druge stavbe, vodi vsa zidarska in stavbarska dela, in daje firmo.

Av. FRANCISCO BEIRO 5327-31
Bs. Aires. — U. T. 50—0277.
Villa Devoto

JMETNO STAVBENO MIZARSTVO

KOVINSKA OKNA IN POLKNA

FRANC BANDELJ

Kovinska vrata, balkoni, izložbena okna, kovinske stopnice, ograje, vsa kovrsta kovinska dela.

AV. DE LOS INCAS 5021
Telef. 51-5184.

"CASA JUSTO"

MARMOLERIA
Construcción de Monumentos
en los Cementerios
PLACAS DE BRONCE
JUSTIN MARUSIC

Garmindia 4947 U. T. 59-4318
La Paternal

Krščanska socijalna načela

PRAVICA DELAVCEV DO POČITKA

In na podoben način je še več stvari, ki jih je treba pri delavcu zavarovati s pomočjo države, in sicer najprej duhovne dobrine. Čeprav je umrljivo življenje kakorkoli dobro in zaželeno, vendar ni ono tisto zadnje, za kar smo rojeni, temveč le pot in sredstvo na življenje duše, ki se ima spopolniti v spoznanju resnice in v ljubezni do dobrega. Duša je, ki nosi izrazito podobo in sličnost božjo in v kateri biva ono dostojanstvo, na podlagi katerega je bilo človeku naročeno, naj gospoduje nad vsemi nižjimi bitji in naj si v svojo korist napravi pokorne zemlje in morja. "Napolnite zemljo in podvržite si jo in gospodujte nad ribami v morju in nad pticami pod nebom in vsem živalim, ki se gibljejo na zemlji." (1 Moz. 1, 28.) Vsi ljudje so v tej stvari enaki in ničesar ni, kar bi razlikovalo bogatine in uboge, gospodarje in služabnike, vladarje in državljane, "kajti isti je Gospod vseh". (Rim. 10, 12.) Nikomur ni dovoljeno nekažno kršiti človeške dostojanstvo, s katerim celo Bog sam ravna "z velikim spoštovanjem", niti ne sme ovirati prizadevanja za ono popolnost, ki je primerna za večno življenje v nebesih. Da, o tem pogledu človek celo prostovoljno ne sme dovoliti, da bi kdo ravnal z njim neprimerno njegovi naravi, ali hotel zaslužiti njegovo dušo; kajti tu ne gre za pravice, glede katerih ima človek proste roke, ampak gre za dolžnosti do Boga, ki jih je treba zvesto splovnovati.

Iz tega sledi, da je ob prazniških dnevih potreben počitek od dela in truda. Vendar naj pod tem nihče ne razume nekako večje uživanje lenega brezdelja, in še manj brezdelnost, po kakršni mnogi hrepene, ki naj bi pospeševala napake in podpirala zapravljanje denarja, ampak vsekakor le počitek od dela, ki je posvečen po veri. Počitek, zvezan z vero, človeka obrne proč od del in opravi vsakdanjega življenja, da ga privede nazaj k premišljevanju nebeških dobrin in da večnemu božanstvu skaže pravično in dolžno čiščenje. To je predvsem bistvo in to vzrok počitka, ki ga je treba držati ob prazniških dnevih, kakor je to že Bog v stari zavezi s posebnim zakonom določil: "Spominjaj se, da posvečuješ sobotni dan" (2 Mojz. 20, 8) in sam ga je dejansko učil, ko je bil takoj, ko je človeka ustvaril, skrivnostno počival: "Sedmi dan je počival od vsega dela, ki ga je bil naredil." (1 Mojz. 2, 2.)

Morda se nikjer tako zela ne pozna vsa pogubnost sedanjega družabnega in gospodarskega sistema kakor tedaj, ko pride govor o pravicah delavca, ki jih ima kot človek, ki ima dušo in telo in enake dolžnosti in enake pravice, da ohrani eno in drugo. Prav posebno tu se vidi, da sodobni gospodarski in družabni sistem ceni človeka-delavca nižje kot stroj in žival in da ima zanj manj skrbi kakor za stroj in žival.

Človek, in tudi delavec je človek, ima pravico do počitka. Res je sicer, da je človek postavljen na zemljo, da dela, toda ne vedno. Človeške moči imajo svoje meje. Ne da se povsem točno ugotoviti, koliko počitka človek potrebuje, kajti te meje postavlja starost, raz-

lično delo, zdravstveno stanje itd., ki ni vedno enako. Naravno pravo določa, da mora človek imeti toliko počitka, da nadomesti in obnovi one sile in moči, ki jih je pri delu izrabil. Ako tega ne stori, škoduje lastnemu zdravju in življenju. V ta namen potrebuje nedeljski, oziroma prazniški počitek. Počitek ponoči in med kosilom ne zadostuje za nadomestilo moči, magari če je hrana še tako močna in dobra in tudi, če ima delavec dobro spanje. Pravico do počitka pa ima človek tudi radi zabave, ki mu je potrebna, ker človek ni postavljen na svet samo radi dela, ampak tudi, da je v gotovi meri srečen.

Človek, in tudi delavec je človek, nima samo pravice do počitka, ampak tudi dolžnost počitka. Ne samo radi telesnega zdravja in življenja, katerega ni sam gospodar, ampak Bog, ampak tudi in prav posebno radi duše. Dolžnost ima, da skrbi za svoje duševno spopolnjenje, s tem oplemeniti in tudi izobrazuje svojega duha. Tu je eden izmed vzrokov, zakaj mnogi delavci nimajo vere. Kristjanu so potrebne pridige, ki mu naj dajo potrebno oporo v boju zoper napade na vero, ki naj bi ublažila nasprotstva med stanov, ker so v cerkvi vsi enaki, tam se znanjajo dolžnosti in pravice gospodarjev in delavcev. Ta pouk in utemeljitev verskih resnic mu more nuditi nedeljska pridiga in krščanski nauk. Potrebna je kristjanu tudi maša in prejem zakramentov radi milosti in božje pomoči, ki jo mora imeti v boju zoper lastno poželjenje in zoper muke sveta.

Velika množica pa je delavcev in delavk, ki jim je skoraj celo leto, pol leta, več mesecev, vsak mesec, par tednov enostavno onemogočeno prisostvovanje pri pridigi in nedeljski, oziroma prazniški maši, ki jim je pogosten sprejem zakramentov onemogočen, ali tako otežkoven, da je temu enako. In vendar so ti prav tako ljudje, ki so enako izpostavljeni nevarnostim lastnega poželjenja in od strani sveta, proti-sredstva v cerkvi pa jim je onemogočeno uporabljati radi službe. Ali se moremo potem še čuditi, če pri takem človeku vera peša ali polagoma izgine?

Dolžnost počitka veže delavce očete in matere tudi radi vezi z lastno družino. Drugače pri njej vsaka vez, če prideta oče ali mati v stik z družino samo v poznih večernih urah. In če preneha ta vez in stik z družino, je-li potem čudno, če si išče zabavo drugod, po gostilnah itd. in se uda morda celo pijači?

Korist imajo od počitka tudi delodajalci, ker spočiti delavci lažje in boljše delajo in je običajno v obratih tudi mnogo manj nesreč, ker delavec lahko pazi, češar pa radi preutrujenosti pogosto ne more. Koristil pa bi dosledno izveden nedeljski počitek tudi državni sploh, ker bi se s tem število brezposelnih občutno zmanjšalo.

Vsi ti razlogi jasno kažejo, da je v prvi vrsti dolžnost države, da tu poseže vmes, ker gre za dobrobit večine državljanov, zlasti ker je edino ona, ki tu more napraviti red. Tudi katoliški podjetnik večkrat ne spolnjuje te dolžnosti nasproti delavcem samo radi "konkurence" z nekatališkimi. Zato je proti temu edina pomoč države, ki s svojimi zakoni lahko to uredi.

pleti in zborni spevi, spremljani z orkestrom so dali visok glazbeni užitek.

Tretji del so bili nastopi zborov, ki so dosegli višek v "Soči" in "Nazaj v planinski raj", ki je bila višek večera. Nastopil je mešan zbor 150 pevcev pod vodstvom Trebšetovim.

Posebna pomembnost prireditve je v tem, da so složno nastopila vsa naša društva.

Le škoda, da ni bilo doseženega še nekaj več, kar je bilo tudi zaželeno. Upali smo namreč, da bo Gregorčičeva proslava pokazala pot združenemu delu vseh skupin med Slovenci. Saj je prav sedaj bolj važno kot nikdar, da bi bili vsi složni v skupnem delu za dvig našega "pоруšenega doma".

Pač je prišlo srečno do Gregorčičeve proslave, s katero je Gregorčičev odbor videl kronano svoje delo, a ob enem je pa spet doživel bridko razočaranje, da je med nami nekaj takih

GREGORČIČEVH STO . . .

15. oktobra je bil dan, katerega smo Slovenci na vreden način posvetili Gregorčičevi stoletnici.

Pripravljalni odbor je skozi mnogo težav srečno pripeljal do svečane proslave, katere je zbrala kakih 1300 rojakov in so bili v duhu navzoči tudi oddaljeni, katerim ni bilo mogoče priti. Iz Cinco Saltosa je poslal brzojašne pozdrave Anton Sinigoj, iz Rosaria pa Jugoslovanski odbor.

Proslavo je otvoril predsednik odbora Franc Kurinčič nakar so sledile deklamacije ob Gregorčičevi sliki, katero so prinesli v slavnostnem sprevedu fantje in dekleta v slovenskih narodnih nošah.

Posamezne nastope je predvajal Kacin.

Drugi del sporeda so bili glazbeni biseri slovenskih kompozitorjev, ki so predložili Gregorčičeve ponarodele pesnitve. Ku-

ljudi, kateri se nikdar nočejo podrediti splošnim koristim in jim je le njihov strankarski interes vse . . . Iz Gregorčičeve proslave so hoteli izključiti sodelovanje — duhovnika . . . Če bo farzraven, pa nas ne bo . . . Niti g. Doktorič, niti g. Hladnik ni rekel, da ne moreta in ne bosta sodelovala, če bodo taki ali onaki poleg . . . Zakaj so pa oni tako rekli? Ali se duhovnika bojé? In zakaj se ga bojé? Ali je mar kak drugi stan Slovencem storil več koristi, kot duhovski? Ali morejo Gregorčiču sleči duhovsko suknjo, katero je on s častjo nosil in je v svojih zrelih letih obžaloval nekatere pesmice, katere so nekateri zlorabljali in poniževali dostojno podobo Gregorčiča — duhovnika . . .

Škoda, zares škoda, da ni mogoče doseči, da bi se vsi strnili v skupno delo, da bi vrgli ven izmed nas vse tisto kar nas nevredno razdružuje in se strnili na osnovi tega, kar nas druži in videli bi, kako bi duhovnik imel za vse veliko in koristno vlogo.

MATAJEV MATIJA

(Nadaljevanje)

Na Matajevini.

"Oblačno je", je s težkim jezikom izogvarjal Matajev Matija, nerodno koracaje po prašni cesti ob potoku.

"Večerni oblaki so to", je kimal berač žolca!

Mataj se je ustavil; popravil si je suknjo, ogrnjeno preko rame, se obrnil in okorno lovil ravnovesje zdaj na prstih, zdaj na petah. Mežavo je gledal mlin; nad pisanim vrhom je belelo zidovje, rdeča opeka, blesketalo steklo med odprtimi zelenimi oknicami: vse je bilo tako lično, čisto in snažno, kakor bi bilo narjeno šele danes.

"Čedna hiša, he he!" se je namuznil Mataj in kobalil za prosjakom. Metalo ga je po kolesnicah in kamenju v stran; včasih ga je zagnalo tudi s ceste na niivo ali ozare. Vendar je silil pogumno in vztrajno dalje za Hudopiskom, ki je tudi precej težko prestavljali noče, dasi je potoval brez nepotrebnih ovinkov in mu je bila zatorej pot lepša in krajša.

"Ali loviš metulje ali kaj?" je zbadal Andraž Mataja in ga posmehljivo motril s sivklastimi očmi.

"Metuljčke, he he!" se je smejal Matija alupo. Držal se je zadovoljno na kiti: vse se mu je zdelo tako praznično in veselo.

"Pazi, neroda, da se mi ne prekucneš v vodo!" ga je svaril prosjak nejevolj-

no. "Tamle je precej globok tolmun."

"Juhu-ul!" je ukal Mataj. "Andražek, ljubi moj prijateljček, malo sem se opil, pa ne dosti. Ravno prav, he he! Meče me pa presneto, Andražek, dobra kapljica je mlinarčkova, Andražek! Dobra kapljica in močna tudi, da kaj zaleže, he he! Pa res, komaj ga nosim, komaj, kakor poln koš kamenja! No, nič ne de, Andražek, saj hodim pa le še po dveh, po človeško! Kaineda Andražek, kaj praviš? No, še ti kaj povej za kratek čas, he he!"

"Kdo bi si mislil, da si tak čemek in da ga zmoreš tako malo!" mu jo je zasolil Hudopisk. "Privoščil sem si ga, lahko rečem, najmanj dvakrat toliko kakor ti — pa me poolej, kako ga nosim lepo naravnost! Ti si pa mevža! Kar sram te bodi!"

"I, saj me je, pa nič ne pomaga", je jecljal Mataj. "Mevže pa nisem in ničem biti, jaz že nikoli ne! Nikar me no ne zaničuj. Andražek, lepo te prosim! Ali ugaanež kaj se mi zdi, ljubi bratec? Ne ugaanež! No, ti povem pa jaz sam. Zdi se mi, da je danes nedelja, he he!"

Žarki že nevičnega solca so zlatili in ožarjali nepremične dolge oblake, samevajoče na obledelcem zapadnem nebu. Iz doline so rastle večerne sence, hlad in vel iz lesovja. Povsodi naokoli so peli črički in njih glaski so zdaj zamirali, zdaj se zopet jačili v večernikovih valih. Grakaje je letela čez vodo jata

zaspanih vran.

"Andražek, kako dolgo pa lahko ostaneš pri meni?" je prijazno vprašal Matajev Matija po kratkem molku.

"Dokler se ne naveličam", se je odrežal Hudopisk.

Mislil si je na pa na tihem: "Dokler ti ne poide brinovec!"

"Cel teden lahko povasuješ pri meni, Andražek, če te je volja!" ga je vabil. "Cel teden ali pa tudi dalje."

"Bomo že videli", je godrnjal berač. "Na pot glej, pred noge! Kaj ziaš vame! Ali se nisi mogel prej nagledati moje lepote? Suknjo pa rajši obleci, da je ne izgubiš medpotoma!"

"Nočem, mi je prevroče. — Zakaj te ne bi aledal? Ali nisva prijatelja? Ali ne hodiš za mano? Le čakaj, prav dobro se bova imela doma. In v ris pojdem tudi, v ris, juhu!"

"Pazi, da mi ne štrbunkneš v vodo, potlej boš pa imel ris, potlej! Bodi no pameten!"

"Nič se ne boj, Andraž! V ris pa moram! Ne bojim se devetindevedeset peklenščkov, kaj pa samo enega! Tudi sto so jih ne bojim, primaruha, in še več. Metat se grem z vsakim, naj bo še tako rogat in kosmat! Ali nisem fant od fare? Ali me poslušajš, Andraž? Le poslušaj me! Ni ga takega hudirja, da se ga jaz, Matajev Matija, ne bi upal zagnati in malo povaljati po travici!"

(Nadaljevanje)

DUHOVNO ŽIVLJENJE

LA VIDA ESPIRITUAL

Pasco 431, Buenos Aires, Argentina

CORREO ARGENTINO

Sucursal 13

TARIFA REDUCIDA

Concesión 2560

Gregorčičev odbor svojega dela še ni dokončal. S prestanom dobička pripravlja izdajo Gregorčičevih poezij, katere bodo za Božič že na razpolago.

Na razpolago so tudi Gregorčičeve razglednice, prav lepo delo, katere se lahko naroče na naslov: Franc Kurinčič, Garay 3912, Capital.

AMARO

MONTE CUDINE

AZAFRAN

MONTE CUDINE

CALIDAD Y RENDIMIENTO

MONTE CUDINE S. R. Ltda.

Capital 1.000.000 \$.

BELGRANO 2280

JUAN BOGANI

Sucesor de BOGANI HNOS.

IMPORTADOR DE TEJIDOS

1923 — ALSINA — 1925

U. T. 47, Cuyo 6894

Buenos Aires

V SOBOTO CELI DAN

je odprto samo za naše ljudi,
da se fotografirate v

FOTO SAVA

San Martín 608 — Tel. 31-5440 — Florida 606

ŽENINI — NEVESTE — DRUŽINE

Obrnite se na

SLOVENSKO TOVARNO POHISTVA

ŠTEFAN LIPIČAR

GUTENBERG 3360 y Avda. SAN MARTIN Tel. 50-3036

Recreo "EUROPA"

RIO CARAPACHAY

Pri domačinih v prelepem kraju. — Po ceni
Prevoz s postaje Tigre tja in nazaj, odrasli \$ 1. —,
otroci \$ 0.50.

U. T. 749 - 589 — TIGRE — FCCA